Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 16 (1516) ♦ Четвер, 30 січня 1997 року ♦ Ціна договірна

Олександр ТКАЧЕНКО:

Верховенство закону – для всіх гілок влади

На прохання редакції нашої газети перший заступник Голови Верховної Ради України дав інтерв'ю про підсумки шостої сесії

Довідка:

протягом шостої сесії відбулося пленарних засідань —85;
прийнято законодавчих актів — 300;
у тому числі законів – 120;
підтримано і направлено
депутатських запитів — понад 250;
для детального розгляду конкретних питань створено спеціальних і слідчих депутатських комісій —7.

— Олександре Миколайовичу, у наведеній вище довідці вказано, так би мовити, основні статистичні показники роботи шостої сесії Верховної Ради. Але відомо: все пізнається у порівнянні. Тому й прошу Вас порівняти результативність роботи шостої сесії і суто статистично і піти вглиб, тобто проаналізувати якість законодавчої роботи. Думаю, нашим читачам буде цікаво дізнатися, чи змінюється щось у парламенті у зв'язку з тим, що тепер народний депутат, згідно з Конституцією, має тут працювати на постійній основі. І в чому проявляється професіоналізм у роботі народних депутатів, якщо він проявляється?

— Безперечно, проявляється. Перший доказ цього —довгий уже список тих депутатів, яким було запропоновано високі посади в системі виконавчої влади. Досить назвати прізвища Прем'єра, непересічного знавця економіки і фінансів Миколи Азарова, відомого вченого, академіка Володимира Семиноженка... Так склалося, що сьогодні саме парламент є основним кадровим резервом на найважливіші посади. Можна по-різному оцінювати це явище, але воно є, і воно свідчить про високий інтелектуальний і професійний рівень депутатів.

(Закінчення на 2—3-й стор.).

«Лан» і «Фермер» — уже реальність

Зустріччю з працівниками Олександрійського заводу «Автоштамп» розпочали свою робочу поїздку по Кіровоградщині Голова Верховної Ради України Олександр Мороз та його перший заступник Олександр Ткаченко.

Керівники українського парламенту оглянули дослідні зразки зернозбиральних комбайнів «Лан» і «Фермер», ознайомилися з їх технічними даними.

Олександр Мороз та Олександр Ткаченко побували в цехах заводу, мали бесіду з творцями нової сільськогосподарської техніки.

(Закінчення на 4-й стор.).

Вітчизняний стиль

"ВЕСНА".

Що може бути краще?

Кращого українського телевізора кольорового зображення, ніж «Весна У 54 ТЦ-695 Д», ніхто у нас тепер не випускає. Ці телеприймачі європейського рівня, що за своїми функціональними параметрами належать до сучасного шостого покоління, з середини минулого року складають у Дніпропетровську. Доки на всю катушку рекламувалися і наповнювали український ринок імпортні телевізори, в акціонерному товаристві «Концерн «Весна» збагнули: відступати — все одно, що чинити самогубство.

АТ «Концерн «Весна» уже сьогодні готовий за європейським рівнем складати наступні моделі телевізорів, відеомагнітофони, музичні центри і магнітоли, холодильники й холодильні камери, кондиціонери, пилососи, мікрохвильові печі, кавоварки і кавомолки — та що завгодно, але вони обов'язково будуть власного виробництва, і на рівних змагатимуться зі світовими зразками.

Як і за рахунок чого тут створили і створюють можливості здійснювати такі сміливі і водночас реальні програми, читайте на **сторінці 8** в матеріалі нашого кореспондента «І знов «Весна» на білім світі».

Указ, виявляється, не для всіх указ

28 січня цього року Президент України Л. Кучма видав Указ «Про постанову Верховної Ради Автономної Республіки Крим від 23 січня 1997 року № 1019-1», якою Уряд Криму перетворено на Раду міністрів АРК, припинено його повноваження та передбачено до 5 лютого сформувати склад Ради міністрів автономії. Ця постанова суперечить Конституції та законам України.

Однак, незважаючи на президентський указ, яким скасовано рішення кримського парламенту про припинення повноважень уряду Криму, вчора Верховна Рада автономії внесла до порядку денного сесії питання «Про недовіру Прем'єр-міністрові уряду АРК», «Про виконання обов'язків голови Ради міністрів АРК» і «Про недовіру урядові АРК». Водночас, місцеві законодавці відмовилися включити до порядку денного пленарного засідання питання «Про перейменування згідно з Конституцією України кримського представницького органу з «Верховного Совета Крыма» на «Верховну Раду Автономної Республіки Крим».

Останній транш пообіцяв Ленен

Останній, дев'ятий, транш кредиту Міжнародного валютного фонду Stand-by «має досить швидко надійти до України», заявив під час зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою новий представник МВФ в Україні Патрік Ленен. Досі Україна одержала 8 таких траншів на загальну суму 770,6 млн. доларів.

Олександр ТКАЧЕНКО:

ВЕРХОВЕНСТВО ЗАКОНУ —

(Початок на 1-й стор.).

За два з половиною роки роботи у Верховній Раді народні депутати збагатилися і неабияким досвідом суто парламентської діяльності. Менше стало різного роду заяв заради самих заяв, заради появи на телеекрані перед виборцями з чимось різким і, на думку промовця, вкрай корисним. Ніхто не проти: депутат на те й депутат, щоб доносити до парламенту, до уряду, до країни весь біль, всі проблеми своїх виборців. Але випускати пар у такий спосіб — то ще не робота, то — поверховий підхід, замішаний на популізмі і демагогії. От саме цього стало значно менше. Натомість зросла питома вага зовні непомітної, але копіткої роботи із законопроектами, серед аргументів щодо кожного положення законопроекту переважає глибока економічна, соціальна, юридична експертиза, а не те, що можна назвати політичною волею чи просто бажанням. Отже, народний депутат України зразка 1997 року значно переважає себе самого зразка року 1994-го. Сьогодні він знає не лише, чого хоче, але і як реалізувати це прагнення.

Цілком природно, що це позначилося на результативності роботи парламенту. Порівняйте: на другій сесії було прийнято 47 законів і 122 постанови, на щойно завершеній шостій — 120 законів і 180 постанов. Не хочу втомлювати читачів цифрами, але я навів не просто вигідні для порівняння дані про другу і шосту сесії. Від першої до шостої включно —динаміка постійного зростання, нарощування темпів законодавчої роботи, і, безперечно, будь-який неупереджений кваліфікований експерт відзначить підвищення якості законодавчих актів.

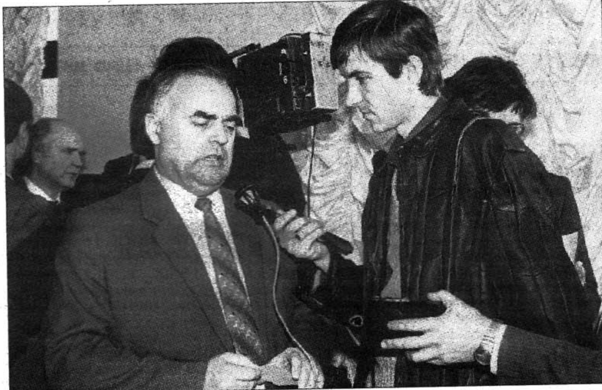
— Так, кількісні показники законодавчої роботи безперечно переконливі. Хочу попросити Вас детальніше проілюструвати саме якість діяльності Верховної Ради. Що, на Вашу думку, свідчить про зростання професійності у роботі парламенту?

— Законодавство країни має, як мінімум, не заважати розвитку суспільства у позитивному напрямі. Але справжня, не мінімальна його роль — вчасно створювати заслін негативним тенденціям і сприяти соціально-економічним змінам на краще.

Верховна Рада, незважаючи на помітне зростання кількісних показників, не перетворилася на орган, який поверхово схвалює поверхові рішення, штампує, так би мовити, закони. Не підготовлене всебічно — у сесійному залі просто не проходить. Марна праця —подавати до Верховної Ради сяк-так підготовлений законопроект, мотивуючи лише тим, що він украй необхідний саме зараз, що його треба прийняти оперативно. Депутати добре усвідомлюють, що не прорахований, але прийнятий документ не тільки може погіршити ситуацію, а й зруйнувати ту чи іншу систему, що функціонує, політичні або економічні відносини.

Тому робота і Верховної Ради, і її апарату дедалі більшою мірою спрямовується на вдосконалення правового регулювання суспільних відносин, у тому числі економічних. Соціальний захист населення, охорона трудових прав громадян, розвиток підприємницької діяльності, приватизації, вдосконалення кримінального законодавства, законодавства у соціальній сфері — ці, а не якісь другорядні питання домінують у роботі парламенту. Це — щодо зростання питомої ваги найважливіших законопроектів. З другого боку, повинен сказати, що жорсткішим стає заслін недоброякісним законопроектам. Останнім часом було відправлено на доопрацювання цілий ряд документів. Серед них — пакет податкових законопроектів під держбюджет нинішнього року, проекти «Про створення державного бюджетного банку», «Про місцеві податки», «Про вивізне мито на живу худобу та шкіряну сировину», «Про операторів зв'язку», «Про радіаційний захист людини», «Про архітектурну діяльність», «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів з питань кримінального судочинства», «Про державну виконавчу службу та про виконавче провадження», «Про управління державним сектором економіки», «Про внесення змін і доповнень до статті 11 Закону України «Про охорону праці», проект Постанови Верховної Ради «Про додаткові заходи щодо упорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, що залучають кошти громадян, та запобігання зловживань з фінансовими ресурсами» та інші.

Як бачите, вони всі, особливо перші, про бюджет і зміну податкової політики, надзвичайно актуальні. Вони, як кажуть,

потрібні були ще вчора. Але необхідність термінового прийняття не завадила Верховній Раді побачити їх якісні недоліки. І парламент визнав за краще прийняти постанову, яка дає можливість працювати з бюджетом у першому кварталі, і дав урядові час для роботи над підвищенням якості податкових законопроектів. Сподіваюсь, уже цей приклад достатньо ілюструє зростання професійності Верховної Ради.

Сьогодні актуальним є і створення оптимальних умов для проходження законопроектів у Верховній Раді. А звідси — посилення вимог до провідних ланок законотворчого процесу, які здійснюють опрацювання законопроектів, їх реєстрацію, експертизу, підготовку до розгляду на сесії.

Зрозуміло, що нам треба вдосконалювати координацію роботи з іншими правотворчими органами, а Кабінету міністрів, Мін'юсту — підвищувати якість правового забезпечення розробки законопроектів.

Недоліки, і досить істотні, є в роботі кожної гілки влади. Тому я й кажу сьогодні не про якусь абсолютну досконалість у роботі парламенту, а про цілком очевидне підвищення якості його роботи. І це можна також проілюструвати зростанням професійності народних депутатів України, комісій Верховної Ради. Вони глибше, всебічніше опрацьовують законопроекти, накопичують неоціненний досвід і державної, і законотворчої роботи, творчого розуміння проблем. І в діяльності фракцій, безперечно, відбувся якісний перелом. Депутатські фракції і групи на відміну від комісій — осередки політичні. Але й тут нині на зміну самим лише бажанням приходить реалізм, переконання, що політика є мистецтво можливого, зросла аргументованість позицій, ставлення до того чи іншого законопроекту супроводжується аргументами, які заслуговують на увагу і врахування. У сумі це й забезпечує всебічний розгляд і вихід у світ зважених законодавчих актів.

— І все ж, Олександре Миколайовичу, з усіх гілок влади у засобах масової інформації Верховну Раду критикують чи не найбільше. Причому не стільки за якість прийнятих законів. Це зрозуміло: щоб їх критикувати, треба глибоко знати предмет. І такий підхід був би лише на користь справі. А критикують з суто політичних міркувань. Або за негаразди в економіці, у соціальній сфері, за що безпосередньо відповідає виконавча влада, а законодавча —опосередковано. Як Ви це оцінюєте, як до цього ставитеся?

— Якщо говорити особисто про мене, то важко й порахувати кількість нападок і критичних стріл, запущених у мій бік. Причому дуже часто ці стріли щедро змащені отрутою. З суто політичних мотивів. Інколи просто шкода паперу, витраченого газетами на мене. Несправедливого написано багато. Та мова зараз не про мене. Скажу лише, що журналістика та інтелігентність — це далеко не завжди одне і те ж. На жаль.

Але в принципі кожний більш-менш відомий політик має бути готовий до критики, до того, що кожний його крок — під прицілом засобів масової інформації. І загалом так і має бути. Обурювати має не критика як така, а несправедливість.

Щось не продумав, щось у запалі чи поспіхом висловив, не так сформулював думку — будь готовий до того, що отримаєш оцінку.

А критикують Верховну Раду чи не найбільше саме тому, що з усіх органів влади вона — найбільш публічний, найбільш відкритий. Усі сесійні засідання — на видноті, робота комісій — достатньо відома. Апарат ВР теж не приховує, чим займається.

А те, що критикують нас і за наші гріхи, і не за наші — теж зрозуміло. Для людей ми всі — Президент, Верховна Рада, уряд, суд — є влада. Коли ми вас обрали, кажуть люди, то наводьте порядок, виводьте країну з кризи, відповідайте за все, а не кивайте один на одного. Такий у нас менталітет, і з ним треба рахуватися.

Інша справа, що журналіст — це все ж таки непересічний громадянин. І вважається, що він має щось тямити у політиці, у державному устрої. І засвоїти, що в Україні за останні п'ять років відбулися зміни, що владу поділено на законодавчу, виконавчу і судову. Хотілося б побажати, щоб засоби масової інформації кваліфіковано пояснювали читачам, глядачам і слухачам, хто за що в державі відповідає, хто стоїть за тим чи іншим рішенням.

Але зауважу, що й про вашого брата, журналіста, теж немало говорять і чимало вас критикують. А чому? Бо ваша робота — теж на видноті, як і депутатська. Втне чиновник помилку у документі, то його начальник, дивись, помітить, виправить, і мало хто про те й знатиме. А газетна чи екранна помилка — ось вона, перед усіма. Як і якась невдача депутата. Отож мусимо на це зважати. Поверховість, поспішність, однобоке вивчення предмета, грунтування на неперевірених або тенденційно вибудованих фактах, певно, шкодить у будь-якій роботі.

А от вимоги до Верховної Ради виборці пред'являли і пред'являтимуть високі. І це цілком справедливо.

Не буду зупинятися на тому, що якби всі засідання виконавчої влади чи інших органів проходили під пильним оком телекамер і в присутності газетярів, то ваші колеги, певно, дещо змістили б акценти критики. Не в цьому суть. Тобто не в тому, щоб кивати одне на одного.

У даному разі суть у тому, що Верховна Рада сама взяла собі за правило працювати публічно, повністю висвітлювати свою роботу. Думаю, це чесно і правильно. Особливо на переломному, перехідному етапі. Крім усього іншого, це позитивно ще й тому, що дає людям відчуття, що ми всі в державі — одна велика сім'я, що доля наша — спільна.

— Але інколи, певно, таки зачіпає за живе, попри ставлення до критики як до чогось звичного. Скажімо, якесь «ну дуже демократичне видання» посилено дорікає Верховній Раді за те, що вона, на думку «знавців» з цього видання, не досить швидко «випікає» подані їй законопроекти, втратила комусь такі любі навики швиденького «одобрямсу». Так було ось і зовсім нещодавно, коли йшлося про згадуваний уже пакет законопроектів з податкового законодавства.

— Що є, те є. І зачіпає, і допікає, а інколи аж перепікає. Але розумна людина завжди різнить дійсно грамотну, глибоку критику від верещання невігласа, від некваліфікованого виступу, зробленого на замовлення. І, як кажуть росіяни, «на каждый чих не наздравствуешься».

Що стосується штучно створеної напруженості з прийняттям змін у податковому законодавстві, то й тут істина —не у цій поверховій критиці, а далеко глибше й проблемніше.

На жаль, і нинішній уряд спізнився з поданням у парламент проекту бюджету, а тим більше з пакетом законопроектів про податки, які мають прийматися до закону про бюджет. Треба цілком справедливо сказати про це уряду. До того ж уперше у практиці роботи Верховної Ради України, та, мабуть, і в світовому парламентсько-урядовому досвіді, на розгляд було подано проект бюджету і слідом за ним, без відкликання попереднього, внесено інший бюджетний проект, обрахований не на основі чинних законів, а на поспіхом створених проектах про нову податкову систему. Тобто в парламенті з'явилися два урядові проекти бюджету: другий з них є незаконнонародженим, побудованим на проектних нормах, неузгоджених з чинним законодавством тощо. Нижче я проілюструю це календарем у руках.

Але дивно й те, що окремі урядовці поспішили розрекламувати свої «нові» підходи до бюджету і податкової системи. Зрозуміло, кожному хочеться якнайшвидше показати свою роботу, привернути до неї громадську думку, а також вплинути на комісії, фракції і групи Верховної Ради і народних депутатів. Та навіть враховуючи це, хочеться побажати таким урядовцям позбавитися подібної суєтності в роботі. За добре зроблене оцінка, врешті-решт, буде.

Та, з другого боку, у нас немає наміру зменшити справді велику роботу уряду. Він, можна сказати, в першу чергу переборов сам себе, переборов у собі старі підходи до найважливішої справи — податкової політики. Це означає, що Прем'єр і його команда роблять велику справу. Уряд припинив чи, принаймні, припиняє видавати бажане за дійсне, говорить суворою мовою реалій і шукає не удавані, а справжні шляхи виходу з кризи у єдино правильному напрямі — підтримці вітчизняного товаровиробника. Між іншим, це також означає, що уряд почав більше поважати зрослий професіоналізм Верховної Ради, рівень народних депутатів і знає, що не може собі дозволити, вибачте, чіпляти їм локшину на вуха, бо це вже не проходить.

Треба всім зрозуміти, що ми, по суті, прощаємося зі старими підходами до формування бюджету і виробляємо нові. Процес болісний, але необхідний. І ускладнюється тим, що від старого відійшли, а оптимальне нове знайти у нинішній аж надто непростій і скрутній соціально-економічній ситуації дуже нелегко.

Тому вирішення цих складних проблем треба шукати не в звинуваченнях на адресу Верховної Ради та дешевому популізмі, а в злагодженій, взаємній роботі законодавчої та виконавчої влади. Ми не маємо права повторювати хибну практику минулих років, коли, скажімо, у 1996 році бюджет було забезпечено коштами трохи більше, ніж на 60 відсотків. А звідси, зрозуміло, чому невчасно виплачуються пенсії, зарплата тощо.

Ось чому ми розуміємо й підтримуємо рішучі висновки Президента України про необхідність радикальних змін у податковій системі та підвищення вимог до кадрів економічної сфери.

Для об'єктивності висвітлення подій даного бюджетного процесу, про який сказано вище, проілюструю це хронологією подій.

У вересні минулого року Комісія ВР з питань бюджету розробила пропозицію про порядок розгляду державного бюджету на 1997 рік. Пропозиції було розроблено на основі Регламенту ВР і погоджено з Прем'єр-міністром.

14 вересня минулого року уряд вніс проект бюджету до Верховної Ради точно в установлений Конституцією термін. 17 жовтня 1996 року Верховна Рада заслухала доповідь міністра фінансів про державний бюджет на 1997 рік теж відповідно до Регламенту і Конституції. 17 — 21 жовтня комісії Верховної Ради працювали над проектом бюджету і передали свої пропозиції до Комісії з питань бюджету.

21 жовтня минулого року бюджетна Комісія розглянула пропозиції комісій ВР. 5 листопада мав відбутися розгляд проекту бюджету в першому читанні. Його перенесено на 12 листопада на прохання уряду. З 12 листопада знову перенесено на 19 листопада. І знову —на прохання уряду. Далі — на 22 листопада. Теж на прохання уряду. А 21 листопада уряд, не відкликавши попередній проект, вносить новий варіант проекту державного бюджету на 1997 рік. І 22 грудня 1996 року уряд вносить пакет податкових законопроектів, які мають прийматися разом з проектом бюджету. У грудні 1996 року Верховна Рада розглядає ці нові проекти податкових законів і нап-

ДЛЯ ВСІХ ГІЛОК ВЛАДИ

равляє їх на серйозне доопрацювання. Уряд заперечень з цього приводу не має. Там розуміють, що все зроблено так, як того вимагає не лише Регламент ВР, а й сам зміст законопроектів. Заперечення й заклики до отого самого «одобрямсу» з'являються лише в деяких газетах. Тільки виняткова самовпевненість може спонукати до таких публікацій. Бо якби не вона, ота самовпевненість, то автори мусили б збагнути, що не знають вони економіку краще за фахівців, експертів уряду і Верховної Ради і за весь уряд і Верховну Раду.

Тим часом ВР приймає ті закони, які можуть бути реально прийняті і пов'язані з бюджетом.

11 грудня Верховна Рада приймає Закон про порядок фінансування витрат із державного бюджету до прийняття закону про державний бюджет на 1997 рік. Президент підписав цей закон 3 січня нинішнього року.

І коли сьогодні порушують питання про те, що відсутність бюджету не дає можливості виплачувати заробітну плату, пенсії тощо, то це неправда. Причина в іншому. В тому, що валовий внутрішній доход зменшився на 10 процентів замість запланованого на 1 процент.

Та продовжу хронологію.

13 грудня 1996 року Верховна Рада розглянула проект державного бюджету в першому читанні, схвалила висновки і пропозицію комісії. Все, як передбачено Регламентом.

17 грудня Голова Верховної Ради направив листа Прем'єр-міністрові про необхідність подання до Верховної Ради України відповідно до статті 96 Конституції проекту бюджету і аналітичної записки про хід виконання державного бюджету за 1996 рік. Відповідь від міністра фінансів надійшла лише 13 січня.

Ідемо далі. 19 грудня Верховна Рада прийняла постанову про схвалення висновків і пропозицій Комісії Верховної Ради України з питань бюджету до проектів законів України про державний бюджет на 1997 рік. Цією постановою, відповідно до законодавства України, Верховна Рада доручила Кабінету міністрів протягом двох тижнів доопрацювати проект закону про державний бюджет України на 1997 рік, привести його у відповідність з нормами Конституції України та чинного законодавства й відповідно до схваленої доповіді та висновків і пропозицій Комісії Верховної Ради України з питань бюджету подати доопрацьований проект закону до Верховної Ради України.

Урядові було запропоновано разом з Комісією Верховної Ради з питань бюджету розглянути й по можливості врахувати пропозиції комісій Верховної Ради України, народних депутатів України, які були висловлені під час обговорення проекту закону України про державний бюджет на 1997 рік.

Нині — кінець січня. А уряд ще не зміг виконати постанову Верховної Ради від 19 грудня 1996 року й подати опрацьований законопроект про бюджет. До речі, 15 січня Голова Верховної Ради нагадав урядові про це і одночасно дав доручення голові Комісії з питань бюджету та голові Комісії з питань фінансів і банківської діяльності до 20 січня підготувати проект постанови Верховної Ради України про особливості порядку розгляду Верховною Радою України проекту закону про державний бюджет України на 1997 рік. Враховуючи ту складну ситуацію, яка є в державі, в економіці і в бюджетному процесі.

Як бачите, все дуже непросто. Бо непроста сама ситуація, в якій перебуває Україна. Бюджетний процес — її віддзеркалення. Тут поспішити — навіть не насмішити. Бо не до сміху буде, якщо соціально-економічна ситуація ще погіршиться. Отож, сім разів відміряй... І якщо комусь хочеться прискорених темпів у такій справі, то це свідчить лише про рівень компетентності таких «знавців».

Затвердження бюджету — не самоціль. Він сьогодні має бути таким, щоб відкрити усім галузям, усім формам власності перспективи розвитку, знизити податковий прес, надати оборотні кошти і створити умови для відтворення власної економіки та виробництва.

Тому Верховна Рада знову пішла назустріч виконавчій владі. На сесії створено Узгоджувальну комісію, до якої увійшли народні депутати, представники Кабміну, вчені-фахівці для доопрацювання поданого другого проекту бюджету. Хочеться побажати уряду, щоб більш плідно йшла праця і над Податковим кодексом України, і щоб його було підготовлено вже в середині цього року. Бо зволікання з його розробкою повторить нинішню ситуацію з прийняттям закону про бюджет.

Сама природа парламентаризму є антитезою одностайного і швидкого «одобрямсу». Парламент для того і є, щоб враховувати, зважувати. Одне слово, спочатку знати й думати, а потім голосувати.

Сподіваюся, нинішня ситуація з бюджетом і уряд багато чого навчить, і парламент. І бюджет на рік наступний, слід думати, буде прийматися з меншими складнощами. Шлях уже буде прокладено, нові підходи пройдуть випробування часом.

— А тепер, будь ласка, зупиніться на інших, крім кількісних і якісних змін, особливостях роботи саме шостої сесії.

— Так, зміни ці — не лише в кількості і якості прийнятих документів.

Шоста сесія Верховної Ради нинішнього скликання є першою, яка пройшла під знаком нової Конституції України. Саме по собі це не ускладнило і не полегшило діяльність Верховної Ради, це просто робить її іншою.

Конституція поділила владу на законодавчу, виконавчу й судову, що до цього лише проголошувалося, тобто зроблено ще один крок, і вельми суттєвий, до побудови демократичного суспільства.

Змінився і механізм роботи Верховної Ради. Тепер уже немає Президії ВР. Працює узгоджувальна рада голів фракцій, груп і комісій. Бо зрозуміло, що Голові Верховної Ради і його заступникам треба узгоджувати з колегами і першочерговість розгляду законопроектів, і, відповідно, порядок денний, щоб зводити до мінімуму непродуктивні витрати часу в сесійному залі.

Ще відзначу, що протягом шостої сесії не було зривів пленарних засідань. Це означає, що всі політичні сили додали конструктивізму в роботі.

Паралельно з цим відбувалися й інші непрості процеси, теж пов'язані з прийняттям нової Конституції.

Конституція забороняє суміщення посад, зокрема «сидіння на двох стільцях», у законодавчій та виконавчій владі. Але деякі демократи, як вони себе називають, що рішуче обстоювали поділ влади на гілки, тепер, коли настав час слова підкріпити ділом, тобто обрати собі якийсь один стілець, раптом уявили себе незамінними на обох.

Я не поділяю чорного жарту американців, які кажуть, що в них незамінними заповнене все Арлінгтонське кладовище. Кожна людина — по-своєму незамінна, бо приносить у справу свій стиль, свої особливості і т. д. Але кожна розумна людина мусить усвідомлювати, що по цій землі ходять і інші розумні люди. Зрозуміло, що себе любити можна й треба, але ж не до засліплення. Отож довелося Голові Верховної Ради вдаватися до того, щоб суд розтлумачив деяким демократам на словах смисл Конституції на ділі. І цей процес ще не завершено.

Але це теж має свою користь. Так закладаються принципи поваги до Конституції. А за нею — до всього законодавства, до держави. Суспільство починає розуміти, що правовому нігілізмові кладеться край, що ні для кого винятків із закону не існує.

Тож шосту сесію і те нове, що вона принесла у роботу законодавчого органу, у все наше життя, ще осмислювати й осмислювати.

— А які, на Вашу думку, законодавчі акти, прийняті на шостій сесії, а також ті, які підготовлено до розгляду на сьомій, слід вважати головними у всьому поточному масиві законодавчої роботи?

— Можна відбутися стандартним: усі закони й постанови важливі. Бо назвіть якийсь прийнятий закон неважливим чи навіть не дуже важливим і викличете заперечення тієї галузі чи тих соціальних прошарків, яких він безпосередньо стосується. І вони доведуть, що взагалі нічого неважливого не існує.

Та за всієї поваги до важливого, але окремого чи галузевого, є речі загальні. Які стосуються всіх і вже тому мають найбільшу вагу.

Найпершим із важливих назву Закон про Конституційний суд України. Це для нас — нова інституція, яка має сприяти взаємодії гілок влади, виносити останній вердикт з найважливіших питань побудови правової держави. Ми пройшли складний шлях до утворення Конституційного суду. Але тепер він є і має законодавчу базу. Безперечно до вкрай важливих слід віднести і Закон про Рахункову палату. Це теж важко переоцінити. Вона — інструмент парламентського контролю за витрачанням кожної бюджетної копійки та інших коштів, а отже — інструмент загальнодержавного і загальнонародного контролю. Становлення цієї інституції — ще попереду.

Обидва ці закони — фундамент нових, цивілізованих правил життя у державі. Після прийняття Конституції — це найважливіші акти.

Інші закони — про Державний матеріальний резерв, про відпустки, про фінансування видатків на заробітну плату працівникам бюджетної сфери, про космічну діяльність, про звернення громадян, про державне регулювання ринку цінних паперів, про плату за землю, цілий ряд законодавчих актів у соціальній сфері і багато інших теж мають непересічне значення.

Із законопроектів, які передовсім розгляне сьома сесія, безперечно, найважливіші — про бюджет і супутній йому пакет законопроектів з податкової політики. А також — про Кабінет міністрів, про закони і законодавчу діяльність, про вибори народних депутатів України, про соціальну допомогу.

Окремо хочу зупинитися на підготовці проектів законів про місцеве самоврядування та про місцеві державні адміністрації. Над ними працює Тимчасова спеціальна комісія, яку очолює заступник Голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка.

Робота комісії над цими важливими законопроектами проводиться відкрито і гласно. В її засіданнях беруть участь представник Президента України у Верховній Раді, працівники адміністрації Президента України, Кабінету міністрів, окремих міністерств і відомств. З ініціативи комісії до участі в її роботі залучалися представники місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, добровільних об'єднань місцевих рад — асоціації міст та районів у містах, практики і вчені.

У ході роботи комісії відбулася зустріч її членів з Президентом України, головами обласних, Київської і Севастопольської міських рад, головами місцевих державних адміністрацій, представниками Ради Європи.

Проект закону України про місцеве самоврядування, доопрацьований Тимчасовою спеціальною комісією, викликав жваве обговорення його народними депутатами України, депутатами місцевих рад. Про зацікавлене їх ставлення до зазначеного законопроекту свідчить і кількість зауважень і пропозицій до проекту закону. До комісії на сьогодні вже надійшло їх близько 2 тисяч. Вони ретельно вивчаються і враховуються.

Оце і є професійне ставлення і до проблеми, і до її розв'язання. Ми здійснили поділ влади у центрі. Тепер його треба впроваджувати на місцях. Через закони.

— До речі, Олександре Миколайовичу, про поділ влади на три гілки. Точніше, про, не завжди, як на мене, адекватне віддзеркалення цього процесу в засобах масової інформації. Інколи дивуюся з тієї запопадливості, з якою мої колеги роздмухують чутки і фактики про суперечності між гілками влади. Причому часто-густо їм ніхто не замовляє те роздмухувати, самі стараються, вгадують.

Але ж я знаю, що на чолі держави, парламенту й уряду зовсім не ті люди-схеми, заряджені на міжгілкову боротьбу, якими їх малюють у засобах масової інформації. Та, може, я помиляюся, може, ви й справді тільки й робите, що примітивно воюєте один з одним, як про те пишуть деякі мої колеги?

— Ми вже торкалися почасти цієї теми, коли вели мову про не завжди об'єктивну увагу до роботи Верховної Ради. Те саме можу сказати і про не завжди коректне висвітлення взаємодії двох гілок влади — законодавчої і виконавчої. Що вдієш, дехто полюбляє перебільшення, дехто годується чутками й домислами. І тоді звичайні робочі контакти, природні дискусії, які притаманні пошукові кожного правильного рішення, змальовуються як агресивне протистояння.

На щастя, все те відбувається тільки в головах деяких авторів та в їхніх творах. А в реальному житті —конструктивна співпраця. Звичайно, час від часу виникають тертя. Але це природний, а не якийсь інший стан. Президент має свої принципи, Верховна Рада — свої. А що ви хочете, щоб держава мала безпринципного Президента і безпринципний парламент? Ото справді було б нещастя.

У нас існує вже досить опрацьована система узгоджень, зустрічей. Комісії ВР працюють у робочому контакті з міністерствами, з Кабміном у цілому в разі потреби. У Верховній Раді стали правилом дні уряду, парламентські слухання, що дає можливість глибше вивчати проблеми, говорити один з одним, аргументуючи фактами, а не емоціями. Є різні підходи, різне бачення, є принципи. Узгодження вимагає копіткої роботи. Але іншого не дано. Керівники обох гілок влади, і не тільки вони, прекрасно це розуміють. І Президент, і Верховна Рада визнають верховенство закону у всіх випадках. Це достатній грунт для співпраці. А нині, як уже сказано, маємо й Конституційний суд. Отже, якщо дві гілки влади в якомусь питанні і не зможуть знайти спільної мови (а в цьому теж не вбачаю чогось надзвичайного), то є орган, який скаже останнє слово.

Зараз у нас — безліч роботи для законодавчої і виконавчої гілок влади. Разом треба виправляти соціально-економічну ситуацію в державі, посилювати підтримку вітчизняного товаровиробника, не втратити науковий потенціал України. Скільки-небудь успішно це можна здійснювати не в борні, а в співпраці. Отже, той, хто з цілком зрозумілих пошуків оптимальних рішень роздмухує пожежу непримиренності, шкодить справі.

— Зовнішню політику за Конституцією формує парламент. Що Ви відзначили б у цьому плані в роботі шостої сесії?

— Україна продовжувала утверджувати своє становище в Європі і світі. З нами рахується і Парламентська Асамблея Ради Європи, й інші структури. На останній сесії ПАРЄ у Стокгольмі виступив Голова Верховної Ради, він зміцнив свої контакти з главами парламентів десятків країн. Це важко переоцінити. Ми продовжили плідну співпрацю з парламентами країн Чорноморського басейну, з міжнародними, світовими організаціями.

Верховна Рада вивчила і ратифікувала лише протягом шостої сесії кілька десятків міжнародних договорів, конвенцій та угод. Перелік їх надто довгий.

Ми зміцнили, незважаючи ні на що, і наші контакти з парламентарями Росії. Це ж парадокс, що Україна ще в 1991 році була ініціатором створення СНД, але донині не стала членом Міжпарламентської асамблеї СНД через політичні амбіції певної частини наших парламентарів, які керуються не інтересами народу, а своїм вузькополітичним іміджем. Судіть самі: 65 відсотків економічних зв'язків об'єднують нас із Росією, понад 60 відсотків родинних зв'язків традиційно склалися між нашими народами. Це є незаперечна основа для співпраці та дружби стародавніх слов'янських народів. Треба вести виважений діалог, бо розмовляти — краще, ніж відгороджуватися й обмінюватися заявами.

Верховна Рада в усіх своїх міжнародних контактах, у формуванні і втіленні зовнішньої політики нашої держави керується національними інтересами України. Звичайно, дехто з депутатів має аж надто своєрідне бачення цих інтересів. Але таких небагато, і вплину вони на рішення парламенту не справляють.

— Власне, ще рік — і наступні вибори до Верховної Ради. На Вашу думку, чи позначиться це на роботі наступної, сьомої сесії?

— Думаю, позначиться. Посилиться темп і якість роботи. Бо чим ближче до виборів, тим краще хочуть себе показати фракції і групи Верховної Ради, кожний народний депутат. Ураховуючи це, ми й запланували на сьому сесію, тобто на лютий-липень нинішнього року, розгляд 223 питань у сесійному режимі. Це — не рахуючи поточних: ратифікації, призначення, звільнення, звіти, зміни в адміністративно-територіальному устрої, вилучення і надання земельних ділянок тощо.

Звичайно, для декого наближення до виборів — імпульс до посилення популізму, до заявотворчості. Але це істотно не вплине на конструктивну роботу парламенту. Певен, що переважна більшість народних депутатів до останнього дня повноважень чесно виконуватимуть свої обов'язки. І багато хто з них балотуватиметься у 1998 році. Це теж важливо. Народні депутати України минулого й нинішнього скликань Верховної Ради мають неоціненний досвід. Не всі потраплять до наступного складу. Але, сподіваюся, багато хто. Ротація, постуловість необхідні.

— Дякую за інтерв'ю.

— Спасибі й газеті за пропозицію висловитися з приводу завершення шостої сесії.

Інтерв'ю вів
Сергій ПРАВДЕНКО.

У номер

«Лан» і «Фермер» — уже реальність

(Початок на 1-й стор.).

На науково-виробничому об'єднанні «Етал» Олександр Олександрович та Олександр Миколайович ознайомилися з діяльністю підприємства, яке займається виготовленням електронно-технічного обладнання в ринкових умовах, розмовляли з робітниками об'єднання, цікавились умовами їхнього життя та праці.

У програмі перебування на кіровоградській землі — знайомство з роботою фірми «Віра-Сервіс», проведення наради з директорами підприємств, а також нарада голів міських та районних рад народних депутатів.

Динамічно і без проблем

«У нас немає проблем, проте є невикористані можливості», — заявив Надзвичайний і Повноважний Посол Чеської Республіки в Україні Павел Маша під час зустрічі з заступником Голови Верховної Ради України Віктором Мусіякою.

Ця зустріч відбулася на прохання Павела Маша, який повідомив Вікторові Мусіяці про бажання чеських депутатів відвідати Верховну Раду. Плановано, що делегацію очолить Голова Нижньої Палати Мілош Земан. Візит може відбутися наприкінці весни — на початку літа.

Павел Маша висловив жаль, що візит Президента Чеської Республіки Вацлава Гавела до України було відмінено з огляду на його хворобу і висловив сподівання, що наприкінці червня він відвідає Україну.

Хто ви, хлопці, будете?

4 лютого на сесії парламенту України буде запропоновано розглянути законопроект про статус іноземних військ на території України, заявив член Комісії Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки Борис Кожин.

Під час прес-конференції в Севастополі він уточнив, що на розгляд парламенту буде запропоновано кілька варіантів законопроекту. Депутат зазначив, що члени українського парламенту не мають єдиної думки щодо проблеми Чорноморського флоту, однак одностайні в тому, що Севастополь є складовою частиною України.

Говорячи про умови перебування військовиків ЧФ на території України сьогодні, Б. Кожин наголосив, що всі вони мають 50-відсоткові пільги у сплаті за комунальні послуги.

Нагадаємо, що протягом 1992–1993 років віцеадмірал Борис Кожин командував Військово-Морськими силами України.

Указ Президента України

Про призначення В. Михайловського Надзвичайним і Повноважним Послом України в Латвійській Республіці

Призначити **Михайловського** Віктора Івановича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Латвійській Республіці.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 27 січня 1997 року.
№ 81/97

«Навчити суспільство жити за законами»

Таке завдання стоїть перед владними структурами держави після прийняття Конституції. Цю тезу висловив Голова Верховної Ради Олександр Мороз 28 січня у своєму виступі в Інституті держави і права ім. В. Корецького на методологічному семінарі «Наукові засади законотворчого процесу в Україні». На його думку, поки що в суспільстві переважає традиція нехтування законів, яка бере свої витоки у ще не таких далеких часах, коли панували звичаєве право, інструкція та всесилля чиновництва.

Окрім того, стоїть проблема пошуку оптимального співвідношення державного управління і дії ринкових регуляторів економіки, держави і громадського самоврядування, держави і місцевого самоврядування, тобто подальшого розвитку політичної демократії.

Як приклад Олександр Мороз назвав рішення останніх зборів Асоціації міст України, які вимагають прийняття парламентом бюджету до 1 березня ц. р., а також закону про місцеве самоврядування у редакції АМУ. Голова Верховної Ради зауважив, що законопроекти, на які звернули увагу мери міст, навпаки, значно урізають можливості місцевого самоврядування, зокрема щодо фінансування власних потреб.

Олександр Мороз докладно зупинився на внутрішніх проблемах законотворчої діяльності Верховної Ради. Розглядаючи політико-правовий процес в Україні, Голова ВР зауважив, що законодавчі акти, в тому числі Конституція, оформляються у вигляді компромісу між різними політичними силами, що, безперечно, позначається на змісті документів і дозволяє різним гілкам влади маніпулювати ними. Нині, підкреслив він, Верховна Рада прагне регламентувати законодавчий процес, щоб не було зазіхань на нього з боку інших владних органів та політичних сил, бо в парламенті сьогодні немає сталої політичної більшості.

Водночас Олександр Мороз звернув увагу на те, що у Верховній Раді розпочався процес збору підписів для внесення змін до Конституції. Адже сьогодні існує проблема подолання президентського вето на той чи той закон. З другого боку, вважає Голова Верховної Ради, право офіційно тлумачити законодавчі акти має належати парламентові, а не Конституційному суду.

У дискусії взяли участь директор Інституту держави і права Юрій Шамшученко, професори Василь Сіренко, Віктор Погорілко, Вадим Авер'янов та директор Інституту законодавства ВР Віталій Опришко.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз відповів на запитання учасників семінару.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У погоджувальній групі з бюджетних законопроектів

Погоджувальна група продовжує постатейний аналіз проекту змін і доповнень до чинного Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

Грунтовна дискусія відбулася, зокрема, щодо положення «Особливості визначення складу витрат платника податку у разі сплати процентів за борговими зобов'язаннями» статті 5. Учасники розмови висловились за уточнення деяких норм, покликаних обмежити рух капіталів за кордон. Це сприятиме контролю за повнотою сплати податків, ефективнішому використанню прибутку підприємств для власного розвитку.

Докладно йшлося про особливості визначення витрат на оплату праці, соціальне страхування. Рекомендовано чіткіше сформулювати норми щодо внесків до бюджету на страхування від безробіття, щодо медичного обслуговування, формування пенсійних фондів.

З позиції наповнення державного кошторису народні депутати проаналізували й уточнили механізми оподаткування товарообмінних (бартерних) операцій, страхової діяльності, операцій з розрахунками в іноземній валюті, з цінними паперами, з борговими вимогами та зобов'язаннями. Зазначалося, скажімо, що страхові компанії, через недосконалість чинного законодавства, взагалі уникають бюджетних сплат, посилаючись на відсутність коштів. А тим часом масово використовують їх не за призначенням. Відрадна деталь: при нарахуванні фізичним особам дивідендів рекомендовано відмовитись від подвійного оподаткування і в цілому знизити податкову ставку на третину. Це заохочуватиме громадян інвестувати виробництво.

Предметом особливої уваги була й стаття 8 – «Амортизація». Учасники дискусії зійшлися на тому, що запропоновані зміни істотно поліпшують, наприклад, увесь інвестиційний клімат. Адже на відміну від діючого сьогодні порядку капітальні витрати дозволяється списувати на зменшення податкової бази не з моменту введення об'єктів у дію, а з часу здійснення інвестування. Заохочуватиметься вкладення коштів громадян у житлове будівництво. Спрощуються умови діяльності нових інвесторів.

—Що б ви сказали в цілому про законопроект, який так ретельно узгоджується?

– На це запитання член Комісії з питань бюджету Петро Германчук відповів:

—Ретельність виправдана. Документ — один з головних у пакеті. Він оптимальніше визначає базу поповнення загальнодержавного кошторису, його новий механізм. Новизна полягає в тому, що об'єктом оподаткування стає прибуток, який визначається як різниця між валовим доходом і валовими витратами, тоді як нині це – різниця між виручкою і собівартістю. Робота у нас, на мій погляд, іде конструктивно. Безперечно, виникає багато спірних питань. Але практично у всіх ситуаціях знаходимо компромісні рішення.

Вів засідання заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка. Від розробників пояснення давали віце-прем'єр-міністр Віктор Пинзеник, член Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Сергій Терьохін, заступник міністра фінансів Василь Регуцький.

Прес-служба Верховної Ради України.

НАМ ВАЖКО, АЛЕ ООН ПІДТРИМАЄМО

Під час офіційного візиту до Швейцарської Конфедерації міністр закордонних справ України Геннадій УДОВЕНКО дав інтерв'ю кореспонденту ДІНАУ-Укрінформу в Женеві Тамарі ТАРНАВСЬКІЙ.

– Які головні завдання ставить перед собою Україна на майбутнє в ООН?

– З одного боку — ми будемо всіляко сприяти підвищенню ролі та авторитету ООН, беручи до уваги, що сьогодні цей унікальний інструмент консолідації людства знаходиться на переламному етапі свого розвитку. Так, вже на сьогодні Україна здобула статус активного учасника миротворчих операцій ООН, і ми готові збільшити наш внесок в діяльність світового співтовариства у галузі підтримання міжнародного миру і безпеки. Якщо торкнутись проблеми виведення організації з фінансової кризи, то, незважаючи на важке економічне становище, Україна повністю і своєчасно сплачує внески на фінансування діяльності ООН. Лише минулого року до регулярного бюджету ООН та на фінансування операцій з підтримання миру сплачено майже 20 млн. дол. США.

Водночас, Україна докладатиме зусиль з метою максимального використання потенціалу ООН для забезпечення своїх національних інтересів. Тут я маю на увазі залучення відповідних механізмів Організації Об'єднаних Націй для забезпечення суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності державних кордонів нашої держави, всебічне використання її можливостей для інтересів стабільного соціально-економічного розвитку України. Прикладом цього стало відоме рішення Ради Безпеки ООН стосовно статусу Севастополя, прийняте в липні 1993 року. Про нього не слід забувати тим політикам, які і досі живуть вчорашнім днем.

– Які сподівання Україна пов'язує з призначенням нового Генерального секретаря ООН та реформуванням структури цієї організації?

– Генеральний секретар ООН — це не просто вища адміністративна посадова особа організації. Він відіграє важливу роль в сучасній світовій політиці. Саме тому в Україні із задоволенням сприйняли повідомлення про призначення на посаду Генерального секретаря ООН Кофі Аннана — людини, яку в нашій державі добре знають як високопрофесійного дипломата, досвідченого політика. Ми сподіваємося, що з призначенням К. Аннана конструктивний і плідний політичний діалог з нагальних питань сучасності, який за роки незалежності встановився між Президентом, міністром закордонних справ України та Генеральним секретарем ООН, набуде нового імпульсу.

Особливого значення ми надаємо тому, щоб в полі зору діяльності ООН залишалися проблеми ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, вирішення комплексу питань, пов'язаних з негативним впливом санкцій РБ ООН на треті країни, проблеми повноцінної інтеграції країн з економікою перехідного періоду до світової системи господарства.

– Як би Ви охарактеризували нинішній стан україно-швейцарських відносин?

– Створена міжпарламентська група «Україна–Швейцарія», головою якої від України є А. Мостиський. До речі, 4–7 квітня ц. р. заплановано візит делегації українських парламентаріїв до Берна.

Відносини підтримуються не тільки на найвищому рівні. Розбудовується співробітництво у правовій, фінансовій, економічній, юридичній, культурній та інших сферах. Налагоджені плідні контакти між міністерствами та відомствами наших країн, зокрема, між Міністерством юстиції України та Федеральним відомством юстиції Швейцарії.

І себе показати ми вже можемо

Виставки

***З** 13 ПО 19 БЕРЕЗНЯ у німецькому місті Ганновері відбудеться міжнародна виставка СеBIT-97, у якій братимуть участь представники нашої держави. Про те, як вони готуються до виставки, кореспонденту ДІНАУ Анатолію МИХАЙЛОВУ розповідає перший заступник голови Національного агентства з питань інформатизації при Президентові України (НАІ), голова робочої групи з підготовки української експозиції Володимир РОСОЛОВСЬКИЙ (на знімку).*

—Насамперед покажемо вітчизняні досягнення в інформаційно-телекомунікаційній галузі. Певні здобутки у нас є. Ми можемо запропонувати зарубіжним споживачам унікальний програмний продукт. Наші підприємства, які раніше працювали на «оборонку», мають оригінальні розробки щодо комплексної автоматизації виробництва, у сфері телекомунікацій. Вітчизняну експозицію буде розміщено у трьох павільйонах відповідної тематичної спрямованості, займатиме вона понад 300 квадратних метрів.

—Багато це чи мало, якщо порівнювати з минулим роком?

—Ми маємо певний прогрес. Торік експозиція розміщувалася лише на двох майданчиках. Та й площа її була меншою на кілька десятків квадратних метрів.

—Відомо, що торік довелося оперативно долати багато проблем, пов'язаних з організацією нашої експозиції на СеBITі. В першу чергу через затримку бюджетних асигнувань. Яка ситуація сьогодні?

—Цього року виділено ще менше коштів. Та ми не втрачаємо оптимізму. Чимало вітчизняних експонентів мають власні гроші для участі у виставці. Наприклад, у 1996 році Інститут штучного інтелекту (м. Донецьк) уклав у Ганновері з німецькою фірмою «Тедата» угоду на 250 тисяч марок. Це допомогло інституту зміцнити матеріальну базу, профінансувати й цьогорічну участь у СеBITі. Інституту є що показати. Це й інтелектуальні програми для найсучасніших комп'ютерів, електронні навчальні посібники з математики, іноземних мов. Його вчені розробили теоретичну базу для побудови електронних систем розпізнавання зображень, а також пристрої, які дозволяють управляти комп'ютером голосом, що допоможе машинам і механізмам працювати в зонах, небезпечних для людини.

Не хочу розкривати «фінансові карти» інших українських учасників виставки. Зазначу тільки, що для багатьох із них участь у виставці, про яку ми ведемо мову, вже стала основою зміцнення як виробничого, так і фінансового становища.

—А як будуть використовуватись кошти, що виділяються урядом?

—Потрібно привабливо обладнати національний стенд, профінансувати ряд організаційно-інформаційних заходів. А взагалі прагнемо використати державні кошти якнайощадливіше.

—Що вже зробило НАІ для нашої участі в СеBITі?

—Уперше за всі роки нам удалося розмістити дані про українських учасників виставки в її каталозі, що видається не тільки в друкованому, а й в електронному вигляді. Погодили всі технічні питання, пов'язані з нашою участю в СеBITі. Плануємо до від'їзду провести семінари із спеціалістами, що працюватимуть на наших стендах. Хочемо, щоб вони не тільки пропагували досягнення України, а й вивчали досвід інших, налагоджували співробітництво.

—Якщо можна, назвіть хоча б деяких учасників виставки від України.

—В основному вони представлятимуть міністерства зв'язку, енергетики та машинобудування. Це, зокрема, усім відомі УТЕЛ, Укртелеком, Український мобільний зв'язок, такі підприємства, як «Чезара» (Чернігів), «Мусон» (Севастополь), «Олімп» (Світловодськ), «Електронмаш» (Київ), ряд науково-дослідних установ. Деякі вітчизняні підприємства недержавної форми власності прибудуть на виставку самостійно, окремі — організують короткотермінові відрядження своїх спеціалістів до Ганновера, аби вони побачили найсучасніші досягнення галузі, що забезпечує сьогодні науково-технічний прогрес. Усі вони можуть сподіватися на підтримку співробітників НАІ, які працюватимуть на СеBITі-97.

Фото Олександра КРЕМКА і Володимира САМОХОЦЬКОГО (ДІНАУ).

У номер

● Київ
Новий погляд на школу

Завтра з ініціативи міжнародного фонду «Відродження» відбудеться п'ятий «круглий стіл», що має постійну назву «Суспільство і держава: діалог для розвитку освіти». Цього разу на обговорення винесено питання, пов'язані з проблемами і перспективою сучасної української школи, і, зокрема, зі змістом та метою базової освіти. Учасники зустрічі, а серед них —представники владних структур, недержавних організацій та учбових закладів, обговорюватимуть також проблеми підготовки та підвищення кваліфікації вчителів, а також права дитини у школі.

● Кіровоград
Від ча-ча-ча до вальсу

До Кіровограда на всеукраїнську першість зі спортивного танцю з'їхалося майже півсотні молодіжних танцювальних пар з різних міст нашої держави. У спортивному комплексі «Колос» поруч із професіоналами змагалися аматори-юніори і просто початківці. Запальні латиноамериканські танці чергувалися з ліричними вальсами, танго. Розмаїте хореографічне свято ще раз підтвердило, що Кіровоград справді «столиця спортивного танцю».

● Черкаси
Серце на долоні

Чотирьох тяжко хворих черкащан порятували від гострої серцевої недостатності два французькі хірурги Хав'єр Жуен та Роберт Франк. У кардіологічному диспансері обласної лікарні вони зробили чотири операції на серці, під час яких встановили пацієнтам кардіостимулятори французького виробництва.

Французькі лікарі потурбувалися, щоб медичну допомогу дістали, насамперед, ті хворі, котрі її найбільше потребують, але не мають коштів на лікування.

● Житомир
Німці з турботою про дітей. Наших

Реанімаційний автомобіль «Мерседес», оснащений усім необхідним, передали Житомирській міській дитячій лікарні представники Червоного Хреста з німецького міста Шляйц. Контакти було налагоджено, зокрема, завдяки зв'язкам між релігійними громадами. А те, що машина обслуговуватиме саме дітей, — вирішили німці, які пообіцяли допомагати й надалі — медикаментами й обладнанням.

● Одеса
Небезпечні «жнива» саперів

Понад 13 тисяч артилерійських снарядів, мін, гранат та інших вибухонебезпечних предметів, що залишилися, здебільшого, ще з часів минулої війни, знищено торік на території регіонів, де дислокується Одеський військовий округ. Особливо великі арсенали «іржавої смерті» виявлено й знешкоджено в районі Ізмаїла та Ананьєва на Одещині та у Малій Фортеці в Криму. За підсумками цих своєрідних «жнив», велику групу саперів за виявлену мужність та професійну майстерність заохочено спеціальним наказом командувача військ ОдВО.

Від задуму до втілення — один крок?

Дослідні зразки автоматів для пакування сиру та вершкового масла завершують складати в олександрійському ВАТ «Поліграфтехніка», що передбачено програмою оновлення продукції, розробленою на цьому підприємстві. Тут також мали виготовити сушильні камери з автоматичним управлінням, процесори для сушіння макаронних виробів та верстати для їх виробництва, фасувально-пакувальні автомати з дозатором, лінії з пакування та герметизації сипучих продуктів. Від задуму до втілення минуло зовсім небагато часу, а вже на конвеєрі машини з виробництва макаронів. Крім власної, ВАТ «Поліграфтехніка» бере участь у реалізації регіональної програми «Агротехніка», якою передбачено налагодження виробництва сучасних сільськогосподарських машин і механізмів.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Комп'ютерні ігри, але не для дорослих?..

Нові технології

***В**ОІСТИНУ нема межі вдосконаленню комп'ютерів. Зростаючі потреби в потужніших засобах обробки графічної, звукової і візуальної інформації, а також повсюдний розвиток «Інтернету» «підштовхнули» провідну американську корпорацію «Інтел» розробити цілком нову технологію ММХ для мікропроцесора «Інтел Пентіум».*

Цю технологію — істотно поліпшену за останні 10 років — програмісти визначили як «революційну» і «прорив у нове тисячоліття». На крихітному кремнієвому чипі розмістилося 4,5 млн. транзисторів (!) і, крім 57 нових команд, процесор має багато архітектурних удосконалень — такий сьогодні «розум» комп'ютерний.

15 листопада 1971 року було представлено перший у світі мікропроцесор, винайдений трьома інженерами «Інтелу», який використовували спочатку для керування світлофорами. Зараз це основа для всіх інтелектуальних пристроїв.

Цей новачок порівняно з традиційним «Пентіумом» показав збільшення продуктивності на 60% завдяки своїй прискореній реакції. Обробка «натуральних» типів даних дає змогу потрапити до віртуального світу, де стереозвук, тривимірне зображення в колірних відтінках і багато чого іншого.

Як відомо, завдяки тісній співпраці виробника комплектувальних і складальника народжується кінцевий продукт — комп'ютер. Нині вітчизняна корпорація «Квазар-Мікро» — один із партнерів «Інтелу».

Корпорація «Квазар-Мікро», заснована в листопаді 1990 року в Києві, — великий вітчизняний виробник високоякісних персональних комп'ютерів (ПК), а також провідний в Україні дистриб'юторський центр комп'ютерної техніки і програмного забезпечення, сервісний і навчальний центр, видавець. Має 40 представництв в Україні, Молдові, Білорусії, Росії. За 1995 рік складено близько 3,5 тисячі ПК.

— Відмінність складальника від комп'ютерного виробника, — каже менеджер «Квазар-Мікро» Максим Агеєв, — у чіткому технологічному процесі, сертифікації в системі УкрСЕПРО, тестуванні, яке підтверджує захищеність і безпеку. Крім того, ми маємо свої зареєстровані торговельні марки «Преміум», «Едвентіс», тобто вітчизняну комп'ютерну продукцію.

Нещодавно «Квазар-Мікро» в Українському домі презентував ще три новеньких моделі, що не мають аналогів, персональних комп'ютерів «Едвентіс РОК» з найновішим програмним забезпеченням (довідковим, освітнім, розважальним), що відкриває всі переваги нової технології ММХ. Наприклад, з віртуальної реальності — політ на космічній станції «Альфа», подорож музеями Європи та Росії і... людським тілом (анатомія), а також створення фотокарикатур, бібліотека графічних образів і т. ін.

Досвід свідчить: наша людина швидко прилучається до комп'ютера, бо без нього вже не обходиться будь-яке підприємство, яке поважає себе. Для європейців, наприклад, домашній комп'ютер щось таке, що саме собою розуміється: 81% вважає, що ПК сприяє шкільній освіті та підготовці до вступу до вузу, а 65% переконані, що він допомагає просуванню по службі. Ще 58% респондентів навіть «зрадили» ТБ, вважаючи ПК корисним у підвищенні освітнього рівня. А як вважаємо ми? Одне можна сказати напевне: наше молоде покоління сприйняло електронну машину, як-то кажуть, з відкритим серцем і освоює її упевненіше за старше покоління. До речі, в тому самому «Квазарі-Мікро» «господарюють» і «генерують ідеї» саме молоді люди.

Людмила ГРАЧ.

Київ.

Новинка

Завжди джерельна!

На прилавках львівських магазинів з'явилася мінеральна вода «Карпатська джерельна». Виробляють її у Золочівському районі, де на Струтинському спиртзаводі разом з іншими безалкогольними напоями налагодили випуск слабогазованої природної столової води в півторалітрових пляшках.

Струтинські напої не лише дешеві, а й високоякісні, бо виготовляють їх з природних компонентів. Тож не дивно, що ними зацікавилися за кордоном.

На знімку: завідувачка лабораторії Олександра Шрам (праворуч) та лаборантка Галина Завіська контролюють якість води.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА. (ДІНАУ-Укрінформ).

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Камдессю уповноважений заявити...

Виконавчий директор Міжнародного валютного фонду Мішель Камдессю в листі до Президента України Леоніда Кучми висловив стурбованість у зв'язку із затримкою прийняття державного бюджету України на 1997 рік. Зокрема відзначається, що зволікання з прийняттям держбюджету призводить до скорочення обсягів зовнішнього фінансування України у першому півріччі.

Що й казати, у зайвій делікатності МВФ не звинуватиш...

● *Рига*

Є ще один договір

Обмін ратифікаційними грамотами, які підтверджують набуття чинності Договору про співробітництво Латвії та Естонії у сфері соціальної безпеки, відбувся у ході одноденного візиту до Риги міністра закордонних справ Естонії Томаса Ільвеса. Документ гарантує збереження соціальних прав мешканців Естонії та Латвії в разі їхнього переїзду чи працевлаштування у сусідній державі.

● *Нью-Йорк*

Стурбованість ООН

Серйозну стурбованість останніми подіями в Афганістані висловила Рада Безпеки ООН. Члени Ради обговорили становище в цій країні, де зміцнілий рух «Талібан» контролює понад дві третини території Афганістану, в тому числі Кабул. Наприкінці минулого тижня озброєні загони руху, оволодівши містами Гульбахар і Джабаль-ус-Сірадж, глибоко занурилися в долину, яка веде до тунелю перевалу Саланг і має стратегічне значення. Через перевал проходить дорога з афганської столиці до північних провінцій країни, які контролюють вірні президенту Раббані сили.

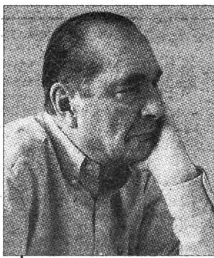
● *Сеул*

Чи є тунель під кордоном?

Міністерство оборони Республіки Корея нині перевіряє, чи насправді поблизу міжнародного аеропорту Кимпхо знайдено північнокорейський тунель — розвідувальний відділ, що відповідає за збирання інформації про КНДР, одержав повідомлення про це. Галас навколо можливого тунелю виник після того, як під час буріння свердловини за 7 кілометрів від демілітаризованої зони і неподалік аеропорту бур раптом провалився більш як на 30 метрів. Коли прибулі за викликом військові інженери закачали в свердловину понад 12 тонн води і вся вона кудись поділася, то стало зрозуміло, що бурильники натрапили під землею на якусь порожнину. Зараз військове відомство з'ясовує, чи не є дивна каверна витвором північнокорейських спецслужб.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Увага. Посольство Федеративної Республіки Німеччина в Києві буде зачинено для відвідувачів 30 та 31 січня. Консульство, включаючи візовий відділ, поновить роботу у понеділок 3 лютого за адресою: Київ, вулиця Володарського, 37-39. Телефони: 216-67-94, 216-14-77, 216-78-54, факс 216-23-89.

Париж — це партнер. Чи буде він з нами завжди?

Париж — це свято, яке завжди з тобою, написав якось Ернест Хемінгуей. Дозволивши собі вільне трактування цієї фрази, скажу, що Париж — це столиця країни, з якою кожна держава, що себе поважає, намагається встановити якнайтісніші партнерські відносини. Україна щодо цього не виняток.

Франція визнала незалежність України 21 грудня 1991 року, а 24 січня 1992 року між державами було встановлено дипломатичні відносини. За кілька місяців потому відбувся перший офіційний візит до Франції Президента України Леоніда Кравчука. Візиту-відповіді до Києва так і не дочекалися...

Щоправда, офіційний Париж вважає, що цьому є об'єктивне пояснення. Тривалий час державу очолював хворий на рак Франсуа Міттеран, який в останні роки свого управління практично не виїздив за кордон. Отож нині Франція «заборгувала» чимало візитів. А що сидіти у Києві і чекати, коли надійде черга України — нераціонально, тож дві держави вирішили, що цього разу можна знехтувати протоколом. І Президент України Леонід Кучма відбув до Франції.

Ще 1994 року у довідці МЗС України можна було прочитати: «Уряд Франції надто повільно усвідомлює необхідність відмежування відносин з Україною від контексту французько-російських відносин». Довгий час не могли зрушити з мертвої точки і економічні відносини. Аналіз торговельно-економічних відносин між Україною та Францією пояснював таку ситуацію кількома причинами. Насамперед, традиційною орієнтацією Франції в цьому регіоні на Росію, по-друге — надзвичайно високим, за французькими стандартами, рівнем ризику французьких бізнесменів на українському ринку, по-третє — специфічною психологією французьких підприємців щодо започаткування бізнесу в Україні і, по-четверте, дисбалансом двосторонньої торгівлі.

Навіть сьогодні частка України у французькому експорті становить лише 8,2 відсотка. А щодо імпорту —то 4,2 відсотка серед країн СНД. За даними Держмиткому України, за чотири місяці 1996 року товарооборот між нашими державами становив 91 млн 258 тис доларів США. Звичайно, ця цифра не відповідає можливостям і потенціалу ні Франції, ні України. Але економісти все-таки вважають, що є підстави для оптимістичних прогнозів. Адже за весь 1995 рік товарооборот між державами становив тільки 219 млн 148 тис доларів США. Отже, тенденція до зростання, хоч і не дуже помітна, але є. На думку Надзвичайного і Повноважного Посла Франції в Україні Домініка Шассара, нинішній рік може стати роком приходу на український ринок французьких інвестицій. Отже французький буржуа вже дозрів? Можливо, притоку інвестицій сприятиме і підписана цими днями в Парижі Конвенція про уникнення подвійного оподаткування. Щодо галузей економіки, в які французькі бізнесмени готові вкладати гроші, то можна назвати енергетичну, транспортну, туристичну. Також Францію цікавить наш агропромисловий комплекс, конверсія ВПК та переобладнання металургійного комплексу і, звичайно, космонавтика.

Під час нинішнього візиту Президент Леонід Кучма планує зустрітися з президентами компаній «Алькатель», «Рено», керівництвом промислового банку «Пріба», головами провідних приватних банків та кредитних спілок.

Щодо політичних контактів, то офіційна довідка МЗС вже від 21 січня 1997 року говорить, що переговори та консультації на різних рівнях «засвідчили зростаючий інтерес до співробітництва з нашою країною. При цьому з'ясовується не тільки розуміння важливості існування на європейському геополітичному просторі незалежної та економічно сильної держави Україна як стабілізуючого чинника європейської безпеки. Мова йде про готовність надати необхідну допомогу для стабілізації нашої економіки». Отже, процес пішов. Торік Національні збори Франції нарешті ратифікували Договір про взаєморозуміння та співробітництво між Україною та Францією (із затримкою на... 4 роки). Очевидно, цього терміну вистачило, щоб у Франції усвідомили незворотність процесів в Україні. Мало того, нині з нашою державою проводять консультації щодо... Росії. Так, 2 лютого до Москви планує приїхати Президент Франції Жак Ширак. Очевидно, події в Росії та стан здоров'я Президента Бориса Єльцина також будуть темою для розмов Ширака і Кучми.

Тож Париж — не тільки свято. Це партнер. І було б непогано, якби він завжди був з нами.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Хто старе згадає, той нового не збагне

Історичні образи живуть довго, і з плином часу давня суперечка, що призвела колись до незлагоди, стає дедалі важчою для розв'язання і заплутанішою. Про це свідчить нинішня суперечка між Князівством Ліхтенштейн та Чехією, що сягає епохи краху Австро-Угорської монархії.

Незважаючи на зусилля чеських дипломатів та політиків, Вадуц досі офіційно не визнав незалежну Чехію. Ліхтенштейн — єдина держава в Європі, що відмовляє Празі у такому визнанні. Ліхтенштейнська князівська родина висуває умову і вимагає від чехів повернення земельних володінь, що їх було у неї незаконно, з її точки зору, відібрано у першій половині нинішнього століття. Мова йде про територію майже в 1600 квадратних кілометрів — це в десять разів більше, ніж територія самого Ліхтенштейну.

Після розпаду Австро-Угорщини, 1918 року засновники чехословацької республіки поставили під сумнів земельні права феодалів. Аргументи було знайдено в історії. Нова влада нагадала, що 1620 року пращури ліхтенштейнської династії в битві біля Білої Гори воювали на боці католиків Габсбургів проти протестантських вельмож Богемії й збагатилися за рахунок конфіскації їх маєтків.

У XX столітті, в період між двома світовими війнами, в Чехословаччині було проведено аграрну реформу, у результаті якої за скромну компенсацію князівська сім'я Ліхтенштейнів була змушена відмовитися від своїх найкращих земель у Моравії площею 900 квадратних кілометрів. Після 1945 року Прага продовжувала заперечувати існування суверенної держави Ліхтенштейн. Членів родини було зрівняно в правах з «німцями», і, як наслідок, їх майно цілком експропріювали. Це сталося ще до приходу до влади комуністів у лютому 1948 року.

Зміни у Чехословаччині 1989 року повернули надію на відлигу у двосторонніх відносинах, проте позиції досі істотно розбігаються. Чехія виходить з того, що вона має право бути визнаною на міжнародній арені без будь-яких попередніх умов. Щодо експропріації та вигнання князівської родини, то для цього, як вважають у Празі, були юридичні підстави: під час перепису 1930 року її члени, що перебували в Моравії, назвали себе «німцями».

Для нинішнього монарха князя Ганса Адама II фон Ліхтенштейна питання цілком зрозуміле. «Ліхтенштейн був суверенною державою навіть тоді, коли Чехословаччини ще не існувало», — каже він. Внаслідок цього володіння князівської родини необхідно було вважати володіннями суверенної держави Ліхтенштейн. Прага чинила недемократично і тому не заслуговує визнання з точки зору міжнародного права.

Аргументи такі, що компроміс здається неможливий. Відносини між двома країнами нині обмежуються контактами у міжнародних організаціях, зокрема в ОБСЄ та ООН. І жодна з них, як помічає швейцарська газета «Нуво котідьєн», «не має наміру подати позитивний політичний сигнал».

Придністровський діалог у глухому куті.

Часу для звернень — більш ніж достатньо...

Лідер невизнаної Придністровської Молдовської Республіки Ігор Смирнов офіційно запропонував підписати Меморандум про основні засади нормалізації відносин між Кишиневом і Тирасполем.

Звернення з такою пропозицією він направив президентам Молдови, Росії та України, а також главі місії ОБСЄ в Молдові Дональду Джонсону. У зверненні зазначається, що «керівництво Придністров'я розглядає меморандум як основоположний документ, котрий має бути підписаний без жодних змін».

Нагадаємо, що раніше колишній президент Молдови Мірча Снєгур відмовився підписати вже узгоджений меморандум, заявивши, що це не гарантує збереження територіальної цілісності держави. Такої самої думки дотримується і представник Президента України в переговорному процесі з урегулювання придністровського конфлікту Євген Левицький. Однак під час передвиборної кампанії нинішній глава Молдови Петру Лучинський неодноразово критикував Мірчу Снєгура за відмову підписати документ. Втім, сам він підписувати його в нинішньому вигляді тепер теж, як видно, не збирається. Про що не забув згадати у своєму зверненні І. Смирнов. І запропонував гарантам: підпишіть, мовляв, хоч ви... Але, скоріше за все, це лише спосіб ще раз звернути увагу на «нечесність» Кишинева.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

НА «ВІДМІННО»!

Чехія завершила 1996 рік з «плюсовим» бюджетом, у якому прибуткові статті перевищили витратні на 419 млн крон (близько 15 млн доларів). Незважаючи на прогнози і сподівання уряду, держскарбниця уникнула очікуваного дефіциту в 1,2 млрд крон (майже 50 млн доларів).

При цьому позитивного результату було досягнуто не тільки за рахунок економії коштів за другорядними, з точки зору інтересів громадян і держави, бюджетними статтями, а й передусім завдяки застосуванню ринкових механізмів.

Окрім того, фонди заробітної плати в бюджетних галузях переглядалися в бік збільшення. В середньому по країні зростання зарплати становило 17 відсотків, що майже на 8 відсотків перекриває середньорічні темпи інфляції.

У той самий час в економіці та соціальній сфері залишається багато серйозних проблем, таких, наприклад, як передкризові ситуації в системі освіти та охорони здоров'я, працівники яких незадоволені умовами праці та низькими окладами. Цього року держава планує виділити на ці галузі додаткові асигнування, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Коментар

Спершу думай про Батьківщину, інакше вона «дістане» тебе сама

ПО-ВІЙСЬКОВОМУ *суворе поняття «мобілізація», що його використовують податківці, наводить на думку про надзвичайний стан, в умовах якого працюють відповідні служби. Ще більше аналогій виникає під час докладного ознайомлення з підсумками роботи державної податкової адміністрації в місті Донецьку.*

— За минулий рік до бюджетів усіх рівнів мобілізовано 615 мільйонів гривень, — розповідає перший заступник голови адміністрації Інесса Джеріх. — П'ятнадцять відсотків платежів надійшли із запізненням. Майже сорок відсотків платників податків припустилися порушень — хоча б одного на рік.

Об'єктивності заради варто зазначити, що в 95-му відсоток «дезертирів» був такий самий — не більше і не менше. І це незважаючи на посилення податкового преса й зусилля інспекторів. Як виняток, торік держава дозволила розраховуватися з нею власною продукцією. Для підприємств, майже сто відсотків товарообігу яких становить сумнозвісний бартер, це було єдиним виходом. Для місцевої влади — клопітним, але рятівним варіантом. Внаслідок багатоходових обмінних операцій (вугілля — на кокс, кокс — на метал, метал — на запчастини) лікарні якось отримували медикаменти, дитсадки — продукти, котельні — паливо. За всіх недоліків натуроплата таки підтримала місцеві бюджети, а її поспішна заборона одібрала «синицю в руках», не спричинивши появи журавля в небі.

Що може протиставити податкова інспекція ситуації, коли промисловість завмерла, заробітну плату не виплачують, а бюджет тріщить по швах? Залишаються засоби каральні. Торік за актами перевірок донараховано 45 мільйонів гривень, а порушення виявлено більш як на шістьох тисячах підприємств. Перевіряючи учасників зовнішньоекономічної діяльності (а таких у місті 1754), податківці «знайшли» ще майже 12 мільйонів гривень.

Штрафні санкції стали непоганим джерелом поповнення бюджету. Аналіз донарахованих сум свідчить, що із загальної кількості грошей власне платежі становлять лише шосту частину. Решта — санкції і пеня.

— Податкове законодавство краще не порушувати —дешевше обійдеться, — резюмує Інесса Джеріх.

Утім, дисциплінований платник, у свою чергу, може розраховувати хіба що на моральне задоволення. Після обнародування чергової постанови уряду, яка давала відстрочку у платежах до бюджету, директор одного з благополучних підприємств заявив, що відніні його завод переходить до розряду боржників: свідомість невигідна. Ще одне підтвердження того факту, що в нашій країні податки відіграють не заохочувальну, а фіскальну роль.

Торік за поданням міської податкової адміністрації Арбітражний суд оголосив банкрутами 71 підприємство —переважно невеликі фірми. Хоча найбільші дірки в бюджеті пробиті завдяки великим підприємствам. У податковій адміністрації без особливих зусиль назвали тих, чия заборгованість наближається до мільйона гривень або й більше: Донецький завод гумохімічних виробів, відкриті акціонерні товариства «Точмаш», «Гормаш», «Донецький текстиль», фірма матеріально-технічного забезпечення ВО «Донецьквугілля». Була спроба подати позов щодо банкрутства і самого вугільного об'єднання. Та хоча формально право на це податкова служба має, по суті, такий крок дав би не так економічні, як соціальні наслідки.

Від вугільної галузі, яка традиційно вважається одним із найбільших платників податків, місто не отримує реальних грошей ось уже другий рік. «Зависла» до прийняття нового бюджету заборгованість станом на 1 січня 1996 року — майже 40 мільйонів гривень. Протягом року між вугільниками і бюджетом тривав взаємний залік за схемою: ми вам — відшкодування податку на додану вартість, ви нам — обов'язкові відрахування. Тобто гроші фігурували лише на папері відповідних інстанцій. Усі при ділі, а реального наповнення бюджету немає. Зрештою, як і докорінних зрушень у вугільній галузі, якій відстрочки на користь не йдуть.

... Люб'язні працівники податкової адміністрації, пославшися на відповідну вказівку служби безпеки, відмовилися назвати лише одну цифру, — суму неповернених в Україну валютних цінностей. У такій справі як мобілізація фінансів, є свої військові таємниці...

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Від першої особи

З пересохлого джерела води не нап'єшся

— Що ви думаєте з приводу реформування податкової системи, яке відбувається в стінах вищих органів влади?

Олексій Власенко, голова колгоспу «Світанок» Житомирського району:

— Податок для сільськогосподарського виробництва має бути єдиний — на землю. Звичайно, з огляду на її якість. Це, зокрема, підвищило б шанси на виживання для поліських господарств.

Узагалі, в податковій політиці не можна всіх стригти під одну гребінку. Наприклад, тих, хто вирощує та переробляє сільськогосподарську продукцію, і комерційні структури, що завозять харчі з-за кордону. Інакше наш виробник, якого не дотаціями підтримують, а податками давлять, не витримає конкуренції. Шансів реалізувати нашу, дорожчу, продукцію покупцеві, який місяцями не отримує зарплати, — ще менше, і значить виробництво й далі занепадатиме, а податковий струмок геть пересохне...

Ситуація, що склалася в розрахунках з Пенсійним фондом, підтверджує це. Якщо сьогодні для КСП встановити менший розмір відрахувань, це не дуже позначиться на загальній сумі надходжень, а багато колективів навіть не відчують різниці. Адже в області є навіть такі господарства, котрі вже два роки ні копійки не відраховують до цього фонду, а стягнути з них нічого. Наш колгосп далеко не пасе задніх. Господарство насінницьке, розрахувалися з нами вчасно. Завдяки цьому не висить уже над нами кредит, що його брали для придбання пального та нетелей. Бюджету ми винні небагато. Але Пенсійному фонду заборгували величезну суму. Ну нема в нас грошей. З колгоспниками розрахувалися послугами і натурою — крупою, цукром. Продали населенню 20 коней з власної конюшні. А за електроенергію колгосп розплачувався через молокозавод. Та й звідки можуть узятися гроші, якщо по-справжньому прибуткове лише зерно? А від м'яса і молока, за які свіжа копійка мала б надходити протягом року, тільки збитки. Якщо відверто, то більшість КСП району через це — вже просто банкрути.

Сьогодні найреальніший шлях до скорочення дефіциту —жорсткий контроль за виробництвом і реалізацією алкоголю. Скільки на цьому втрачено!

Віра Ракович, начальник планово-економічного відділу СП «Житомирська паперова фабрика»:

— Порівняно з одним із паралізованих переробних підприємств області ситуація в нас трохи краща. З бюджетом розраховуємося, затримка із зарплатою «всього» півтора місяця. Але ж із трьохсот п'ятдесяти чоловік працюють усього півтори сотні. Зрозуміло, що кадри розпливаються, люди шукають інші можливості вижити. А фахова підготовка кожного паперовика вимагає надто багато часу і зусиль. Ще трохи — і фабрику доведеться відроджувати з нуля. З податками ж розраховуємося за рахунок вилучення обігових коштів. Це призводить до того, що випуск продукції продовжує падати, отже і надходження до бюджету в майбутньому зменшаться. Що вже там казати про оновлення виробництва, якщо нам макулатуру нема за що купити. Не треба бути економістом, щоб зрозуміти: якби ставки відрахувань були меншими, бюджет отримував би більше. Звичайно, потрібно не просто переглянути податки, а зробити так, щоб гроші вигідно було вкладати у розвиток виробництва, освоєння випуску найбільш необхідних видів продукції.

А ще — досить уже тільки на словах захищати вітчизняного товаровиробника. Наше підприємство потерпає від того, що російські таропакувальні матеріали через об'єктивні причини дешевші. Якби митними тарифами ціни урівняли, зріс би портфель замовлень, а збільшення обсягів виробництва дало б змогу знизити собівартість продукції.

Олександр Н., приватний підприємець:

— Зараз у мене — «зимові канікули». Річ у тім, що я ремонтую холодильники. А більшість житомирян економить сьогодні буквально на всьому. Якщо й «полетів» холодильник, зберігають продукти на балконі, чекають до весни: може, тоді грошей у гаманці більше буде. Знаючи про це, я й не став купувати на зимові місяці патент.

Починали ми з друзями зі справжньої фірми з ремонту побутової техніки. Але потім зрозуміли, що за існуючої системи оподаткування швидко в трубу вилетимо. Тому й розбіглися — стали працювати за патентами. Тепер ПДВ платити не треба. Не тільки директор, а й бухгалтер з касиром не потрібні — самотужки бухгалтерію веду. Дружина (вона у декретній відпустці) в мене за диспетчера — приймає замовлення. Якщо в день надходило дві заявки, це вже була радість. Ремонт, не рахуючи вартості деталей, обходиться клієнтові в десять гривень. Але в цю суму входить те, що особисто їжджу до Мінська, Донецька, Дніпропетровська за деталями. Після того, як складу звіт, сорок відсотків чистого прибутку йде державі у вигляді податку. А третину забирає Пенсійний фонд. Отож мені залишається небагато. Тепер зрозуміло, чому сьогодні вигідніше бути в «тіні»?

Олексій КАВУН.

Житомир.

Огляд

Під одним дахом двох ресурсних ринків

1. Прогнози

Прогнози, звісно, річ невдячна, тому головний банкір країни Віктор Ющенко утримується від пророкування курсу гривні на кінець року, обіцяючи прозоре курсоутворення і досить високу рентабельність зовнішньоекономічних операцій. Помічник Президента з економічних питань Валерій Литвицький, одначе, вважає, що гривня різко коливатиметься, наражаючися на аритмію іноземної фінансової допомоги (передбачається, що впродовж року до України надійдуть $ 3,5 млрд., з яких $ 1,2 млрд. буде спрямовано на відшкодування дефіциту держбюджету). Можливо, через це голова парламентської Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов не виключає, що гривню доведеться утримувати в валютному коридорі «завдовжки» 1,9-2,0 грн. за $ 1.

2. Реалії

Варіантів не бракує, проте на межі 1996—1997 років з'ясувалося, що НБУ має достатньо важелів для збереження рівноваги курсу валют на міжбанківському валютному ринку. Про це свідчать не лише валютні резерви, які торік зросли на $ 297 млн., а й гнучкі заходи НБУ, що сприяли перетіканню коштів з валютного та кредитного ринків на ринок цінних паперів. Попри недолугу систему оподаткування і обмежене коло учасників, останній уже не дитина — торік для відшкодування дефіциту бюджету було мобілізовано 1,7 млрд. грн., а експерти оцінюють цей ринок, щонайменше, у $ 900 млн. З огляду на те, що торік понад 800 підприємств стали потенційними емітентами цінних паперів, можна прогнозувати вже цього року бурхливий розвиток торгівлі корпоративними цінними паперами, а стабілізація курсу гривні на початку року і наміри НБУ та уряду впроваджувати «правила гри» на фондовому ринку — запорука того, що уряду до снаги організувати передплату цього року на 1,6—1,7 мільярда доларів капіталу за рахунок внутрішніх можливостей через емісію державних цінних паперів.

3. Труднощі поточного моменту

У середині січня на валютному і фондовому ринках, які, що називається, скуті одним ланцюгом, відбувалися дивовижні метаморфози. На УМВБ, скажімо, щедра пропозиція американської валюти наразилася на мізерний попит. На фондовій біржі, попри зниження рівня доходності ОВДП до рівня ставки рефінансування, спостерігався підвищений попит на облігації. Відносне пом'якшення резервних вимог НБУ комерційні банки розцінили як намір зібрати гривневий урожай. Залишки готівки в касах суб'єктів господарювання на початку року зросли в півтора раза, наближається термін виплати доходу нерезидентам за розміщеними раніше облігаціями, на часі бюджетні витрати за борговими зобов'язаннями у бюджетній сфері. Що не кажіть, а ринок державних цінних паперів — це чудова нагода монетарного регулювання, чим НБУ і скористався. Але чи скористається завтра — це вже залежить від проблем поточного моменту. Скажімо, від того, наскільки ліквідними будуть цінні папери. Нинішнє оподаткування на вторинному ринку цінних паперів, а особливо стягнення мита, відлякує інвестора. Бо придбавши на аукціоні НБУ облігації з доходністю 50 відсотків, він змушений тільки для відшкодування витрат перепродувати їх із доходністю 40 відсотків — решту поглинає мито і податок. Зачекалися оператори фондового ринку і положення про роботу нерезидентів на вторинному ринку цінних паперів. І, зрештою, випуску ОВДП у паперовій формі з терміном погашення 1—2 роки, що дасть змогу нарешті залучити кошти населення, в тому числі сільського, яке психологічно не готове сприймати існування цінних паперів у системі електронного обігу.

Сергій ВЛАД.

Вітчизняний стиль

І знов «Весна» на білім світі

Анатомія явища: реструктуризація в розтині і динаміці на прикладі одного підприємства

ЗОВСІМ недавно колишній Дніпропетровський радіозавод, а нині відкрите акціонерне товариство «Концерн «Весна», приступив до випуску найкращих поки що в Україні телевізорів. Дивного в цьому нічого немає, бо йдеться про складання виключно з імпортних комплектуючих і за імпортними технологіями телеприймачів шостого покоління, розроблених в Японії та деяких інших країнах світу. Оскільки і раніше у Дніпропетровську спеціалізувалися на складанні телевізорів «з усього привізного», то це, звичайно, добре, що таким ось чином зберігають підприємство, виробництво, робочі місця і колектив, водночас освоївши випуск продукції європейського рівня.

Тому нам і здається, що у вирі захоплення цією дією, яке прокотилося сторінками місцевих газет, не помітили іншого і, мабуть, куди значимішого, що справді сталося на підприємстві. Точніше — з підприємством.

Микола МАКСИМОВ.

— Ще шість-сім років тому, — розповідає президент АТ Микола Максимов, — ми зайнялися структурною перебудовою свого виробництва, аби вчасно і максимально наблизити його до роботи в ринкових умовах. Баритися з цим означало б приректи підприємство на загибель. Але ще треба було і зуміти здійснити задумане так, щоб не опинитися біля розбитого корита. За орієнтир і навіть стратегічну мету спочатку обрали необхідність якомога міцніше «прив'язати» кожного працівника до залежності від результатів своєї праці. Та все це виявилося набагато більше «непідкупним», ніж ми очікували. Розпочалося щось на зразок «ланцюгової реакції», але в рамках «природного відбору», коли далеко не всі проходили в «дамки». Одні залишилися незатребуваними, інші — назавжди знехтуваними. Що казати, якщо й ті, котрі мали шанси вціліти, потрапляли в сильце розгубленості і непевності. Очевидну неминучість таких болючих процесів ми, може, одними з перших дістали змогу пережити, викликавши, по суті, вогонь на себе. І тільки тому, що ми не шукали, як обминати їх десятою дорогою, врешті-решт вони і вивели концерн на найбільш прийнятний варіант реструктуризації. Той, здійснення котрого якраз завершуємо.

Отже, реструктуризація, про яку так багато нині говорять і сперечаються. Якої і бояться, якою й лякають, на яку і надіються.

У СВІЙ час на підприємстві працювало понад 10 тисяч чоловік, і складали вони лише телевізорів різних модифікацій 700 тисяч штук на рік. Тепер усе це мало ніби розсипатися на друзки — роздробитися на заводи і заводики, сліду не лишивши від колись потужного підприємства. З уламків чи на уламках, кажуть, нічого путнього не збудуєш — легше починати з нуля. Тим паче, що — на думку багатьох —реструктуризація ще й позбавляє керованості донедавна відлагоджений механізм, а новоутворені автономні формування — фінансової та інтелектуально-творчої спроможності.

Цих та інших імовірних небезпечних наслідків концерн «Весна», якщо ми правильно зрозуміли одного з заступників президента АТ В'ячеслава Войтенка, зміг уникнути тому, що здійснював перетворення послідовно, щоразу не формально чи стихійно, а ґрунтовно й виважено піднімаючись зі сходинки на сходинку. Образно кажучи, рух був наче повторним, щоб з'ясувати тепер, хто справді здатен працювати по-новому і в нових обставинах, а хто — ні. Спочатку бригади, дільниці і відділи виокремлювалися в автономні виробничі осередки з юридичними правами, потім цехи або «зв'язки» цехів — в автономні підприємства з власними розрахунковими рахунками. Нарешті ці нові формування, «замкнені» випуском сповна закінченої або закінченою у певному «перехідному» вигляді продукції, забажали стати закритими акціонерними товариствами. Щоб насолоджуватися смаком самостійності та самоутримання чи, навпаки, випити до дна гірку чашу безпомічності і зникнення — це вже кому як судилося і хто як зуміє.

— Засновником закритих акціонерних товариств виступав концерн «Весна», — продовжує розповідати Микола Максимов. — У кожному конкретному випадку на ризик ми йшли. Чітко усвідомлюючи, що іншого варіанту виживати разом і водночас поодинці просто не існує. П'ятдесят плюс один відсоток акцій ЗАТ залишало за собою, оскільки споруди, виробничі площі та оборотні кошти їм передавали в оренду. Ось таким чином і зберігалася керованість підприємством, котре, і поділившись на «клітини», залишалося однак у спільній оболонці, яка дозволяла зосереджувати і кошти, і пошукові зусилля.

ЯСНО, що кожен з новоутворених осередків продукцією чи послугами мусив завойовувати власне місце під сонцем. Самотужки освоювати «ходові» вироби, віднаходити замовників-споживачів та ринки збуту. Уже не лише в рамках концерну, а й поза ним, аж до зарубіжного попиту, де конкуренція і поготів щільна. Отож, якщо спочатку тут виникло понад сімдесят автономних підприємств-товариств, то нині їх залишилося трохи більше п'ятдесяти.

Сенсом існування й функціонування концерну «Весна» стало уміння винахідливо й гнучко розпоряджатися нерухомістю та власністю, переданою в оренду закритим акціонерним товариством. Аби використати весь нагромаджений потенціал в інтересах вітчизняного товаровиробництва. Хоча зрозуміло, що без додаткових коштів, без оздоровчо-благодатного інвестиційного «зрошення» марно було сподіватися і на витривалість концерну, і на вдалий старт усього цього «масового забігу». Тим паче на живучість і бурхливий темп у подальшому. З цих міркувань врешті-решт і виникло «надбудовою» відкрите акціонерне товариство Концерн «Весна». Воно залучило сюди ледве не двадцять тисяч «сторонніх» вкладників.

А що це дало, президент ВАТ «Концерн «Весна» Микола Максимов пояснює і на прикладі згадуваних телевізорів шостого, за світовими мірками, покоління, котрі вже сходять із конвеєра. Чи під силу було б здійснити сьогодні подібний проект окремо взятому закритому АТ, навіть досвідченому і не в тім'я битому? Та жоден більш-менш поважний іноземний партнер не захотів би з ним мати справу! Інша річ — концерн, який володіє тилами, суміжниками, іншими службами, щоб ретельно і професіонально готувати виробництво. І нерухомістю та обладнанням, під які й отримали жадану позичку солідної зарубіжної фірми. За аналогічним сценарієм-перебігом, але уже в масштабах вітчизняних можливостей тут налагодили і випуск іншої конкурентоспроможної продукції: сигнальних пристроїв-гучномовців для спецслужб, засобів мобільного радіозв'язку для сільської місцевості, чорно-білих телевізорів для використання в поїздках, на дачах тощо.

ВІДТАК концерн, подолавши шалений опір зустрічних вітрів та підводні рифи реструктуризації, дійсно розкрупнившись мало не до останнього осередку, ніби той міфічний птах фенікс, відродився з попелу омолодженим. Тепер це — холдингово-структурне утворення. Його становлення триває в площині розширення, організації та налагодження виробництва й іншої, крім уже освоєної, продукції — на запити і потреби, по-перше, ринку, а по-друге, на пробудження молодих бізнесово-підприємницьких сил у регіоні.

Адже майже 60 відсотків виробничих площ ще й зараз не завантажено. Тому не відмовляємо фірмам, підприємцям, творцям-винахідникам, просто групам людей, каже Микола Васильович Максимов, які приходять до нас із цікавими ідеями, розробками, можливостями і бодай первинно означеними ринками збуту своїх майбутніх виробів. Сам концерн — це тільки вісім десятків спеціалістів, мета котрих — задіяти наявний у їх розпорядженні потенціал. А це значить, що треба брати під крило як розробників, так і виробників, сповнених задумів і бажання віднаходити власні «ніші» у виникаючому вітчизняному ринку. Отож ВАТ «Концерн «Весна» сьогодні — мов диригент оркестру, де кожен учиться грати поодинці і водночас разом. Склалися нові науково-виробничі об'єднання, а також підрозділи, які надають маркетингові й рекламні послуги та сервісні щодо збуту продукції.

З одного боку, концерн-ВАТ дійсно пропонує підприємцям і фірмам власні вивільнені потужності. Тут є, скажімо, обладнання, призначене для холодного штампування і різання листового металу, прутів, валів і труб. Або з гальванообробки, виготовлення плат хімічними методами, контактного зварювання. Є також устаткування для переробки пластмас або італійське для виготовлення пінополістирольних «обгорткових» матеріалів. Освоєно і відповідні технології, котрі можна використовувати тепер для випуску іншої продукції. З другого ж боку, «Весна» приймає зустрічні пропозиції, вивчає їх, і в разі перспективності —забезпечує площами та потужностями. Зараз тут, приміром, уже випускають різноманітну металопродукцію кілька приватних, спільних і акціонерних підприємств, котрі прийшли «ззовні».

— Хоч ясно, що для нас головне — відроджувати наукоємне виробництво сучасної радіотелевізійної побутової техніки, — запевняє Микола Максимов. —Тому ще більше прихистили фірм, які у супрязі з науковими установами та конструкторськими бюро Києва, Харкова, Дніпропетровська напрацьовують проекти (і вже приступають до їх реалізації) спільно з багатьма провідними зарубіжними фірмами.

Може, й рано ще судити, що сьогодні виходить з колишнім радіозаводом. Та добре видно, що не порожнє місце і не «чорна дірка». Тож на запитання, чим усе скінчиться, є всі підстави відповідати, що підприємство вже не загубиться і не пропаде в тому реформованому економічному середовищі, котре розпочали нарешті створювати в Україні. Отож, неодмінно знову буде «Весна» на білому світі, якщо наша держава дійсно спроможеться на реальну підтримку своїх власних дуже талановитих і дуже кмітливих товаровиробників.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Завод не повинен стати купою металу

ЗВЕРНЕННЯ трудового колективу АТ «Лисичанськнафтооргсинтез» до народних депутатів України

Трудовий колектив акціонерного товариства «Лисичанськнафтооргсинтез» (ЛиНОС) вважає за потрібне привернути вашу увагу до питання, що вимагає невідкладного розв'язання.

Ось уже третій рік поспіль потужності АТ «ЛиНОС» використовують лише на одну десяту частину через відсутність сировини — нафти. Обсяг її переробки скоротився з 23 млн. тонн 1990 року до 2 млн. тонн 1996 року.

Відсутність міжурядових угод про поставку нафти між Україною і Росією, залучення як альтернативи комерційно-посередницьких структур не дають змоги підприємству вийти з катастрофічного становища й отримувати на переробку не менш як 6 млн. тонн нафти за рік для бодай мінімального завантаження власного виробництва та забезпечення податкових відрахувань до бюджету.

Простої підприємства негативно позначаються не тільки на формуванні бюджетів держави, області, міста, 5000 сімей трудящих, позбавляючи їх засобів до існування, а й підривають віру у здатність органів влади розв'язати проблему життя підприємства.

У разі непоставок 1997 року на АТ «ЛиНОС» 6 млн. тонн нафти ми не зможемо зберегти цей унікальний завод. І, зрештою, все це призведе до того, що найпотужніший в Україні та Європі нафтопереробний завод перетвориться на купу металу, а його п'ятитисячний колектив буде викинуто на вулицю без будь-яких засобів до існування.

Вважаємо, якщо держава та її структури не в змозі надати кредит на закупівлю нафти і врятувати стратегічне підприємство України від кредиторів, то трудовий колектив АТ «ЛиНОС» бачить тільки один вихід із цієї ситуації — реалізацію 45% акцій нашого підприємства з числа тих 75%, що перебувають у руках держави, на комерційному конкурсі під гарантії поставок сировини і погашення боргів.

За своєю роллю в технологічному ланцюжку народногосподарського комплексу України наш завод і його трудовий колектив має право на те, щоб ви, народні депутати, його почули і зрозуміли, чекає на прийняття термінових рішень щодо АТ «Лисичанськнафтооргсинтез».

Тільки прийняття Верховною Радою рішення, реалізація якого дасть змогу підприємству подолати скрутне фінансове становище і завантажити потужності, врятує вкрай потрібне для України виробництво.

Звернення п'ятитисячного трудового колективу розглянуто й підтримано на засіданні профспілкового комітету 17 січня 1997 року.

Володимир СКАКУН,
голова профкому.

Болить голова в ювіляра

Коли б ви знали, що п'є директор полтавської «лікерки» Едуард Блажієвський! Гадаєте, «Полтаву», «Джерельну», «Скіфську» чи «Гетьманську» – горілки, які, до речі, ще зо п'ять років тому на солідній міжнародній виставці в Німеччині визнано найчистішими в Європі? Зовсім ні, 100 грамів Едуард Миколайович вживає лише на свята, а щодня — із графинчика, який постійно стоїть на цьому столі, — чай із яблуками! І отак -34-й рік, що посідає у директорському кріслі.

Завод наприкінці минулого року переступив 100-літній ювілей. Пережив він за свою історію і круті злети життя «під градус 40», коли пияцтво у суспільстві навіть віталося, і «сухі» закони. За останнім, Горбачовським, тут замало не стали випускати замість горілки гірчицю. Та і в нинішні реформаторські часи, коли прилавки магазинів, ларки завалені імпортними та вітчизняними підробками, завоювати ринок (навіть рідний полтавський) надзвичайно складно. Та «підкуповує» полтавська горілка високою якістю, і це так високо цінують, що в Одесі, наприклад, нею торгують у спеціалізованому магазині якраз навпроти... тамтешнього горілчаного заводу.

Специфіка підприємства така прозаїчна, що найперша, і, мабуть, тому найбанальніша аналогія, яка спадає на думку, та, що працюють тут тільки алкоголіки. Як-неяк, а горілка на конвеєрі справді-таки тече з крана. Але в тому-то і вся заковика, що на заводі не те що «алкашів» — навіть п'яниць немає. І в цьому також є відповідь на майже гамлетівське запитання: «пити чи не пити». А на найменш актуальну дилему: «варити горілку чи не варити» має відповідати держава. Бо передусім це її головний біль.

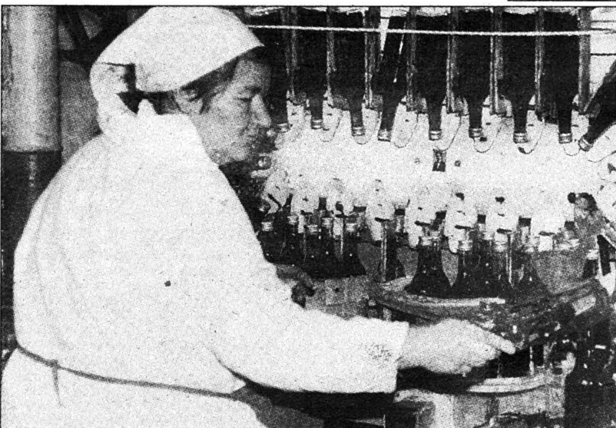
Григорій ГРИНЬ,
Олександр КЛИМЕНКО (фото).

Полтавська область.

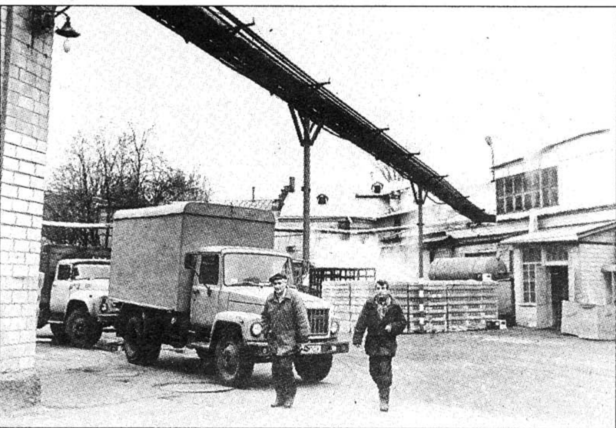

Як господарювати на землі — колективно чи індивідуально?

Це залежить від особистого вибору кожного сільського трудівника

ПРО реформи в агропромисловому комплексі сказано вже досить слів — часто ці висловлювання мають взаємовиключаючий характер. Проте земельна реформа потроху таки рухається. Тож саме з метою з'ясувати перспективи реформування АПК наш кореспондент зустрівся з радником Президента України з питань агропромислового комплексу Василем ШЕПОЮ.

—Василю Васильовичу, як ви оцінюєте темпи земельної реформи і загалом процеси зміни власності на селі? Чи достатня законодавча база для реформування аграрного сектора?

—Земельна реформа, безперечно, один з найважливіших чинників реформування аграрної сфери, бо сільський трудівник має право на свій земельний наділ і на отримання доходів з нього, адже Конституція України гарантує право власності на землю. Кожний сільський трудівник має право самостійно вибирати форми організації праці на землі — індивідуальне господарство чи колективне підприємство. У разі колективної форми господарювання кожний член колективу повинен мати свою земельну частку, тобто мова йде про паювання землі як обов'язковий елемент реформування земельних відносин. Те, що вже передано у власність селян — членів недержавних сільськогосподарських підприємств 38,6 відсотка усіх земель України і що ці земельні площі захищені від втручання чиновника, факт сам по собі дуже важливий.

Щодо темпів зміни власності на селі, то особисто я ними незадоволений — вони мають бути вищі. Зрозуміло, що повернути селянинові почуття повновправного власника не так просто. Тут і наслідки утисків селянина в минулому, і намагання певних політичних сил завадити земельній реформі тощо. Якщо говорити конкретно про темпи реформування і приватизацію в агропромисловому комплексі, то на 1 жовтня нинішнього року уже реформовано 9,5 тисячі колгоспів, або 98 відсотків до їх загальної кількості, шляхом паювання майна та створення раціональніших виробничих структур, таких як колективні сільськогосподарські підприємства, спілки селян і кооперативів, акціонерні товариства, фермерські господарства тощо.

Здійснюється також приватизація майна радгоспів. Уже реформовано 1,2 тисячі таких господарств, або 67 відсотків, а з урахуванням об'єктів, що перебувають у режимі реформування, приватизацією охоплено 95 відсотків державних сільськогосподарських підприємств. Під час їх приватизації створюються колективні сільськогосподарські підприємства або акціонерні товариства.

Переробних і агросервісних підприємств приватизовано близько 2 тисяч, або 42 відсотка до тих, що підлягають приватизації, а з урахуванням об'єктів, що перебувають у стадії реформування, приватизацією охоплено 80 відсотків підприємств.

А що стосується законодавчої бази для проведення реформ на селі, то вона недостатня. Особливо багато проблем постає у післяприватизаційний період: відсутність потрібної системи оподаткування сільського товаровиробника, відсутність відповідних законодавчих і нормативних актів про сільськогосподарську кооперацію тощо. Щодо оподаткування сільськогосподарського товаровиробника, то я за один податок — податок на землю.

—Яка ваша думка щодо співіснування великих сільськогосподарських і малих фермерських господарств? За ким майбутнє?

—Відродження села фактично символізує відродження України, бо саме село було і є духовною основою нашого народу, його культури, мови. До того ж формування структур ринкової економіки на селі приведе до значного підвищення виробничого потенціалу країни. Реформування АПК — це насамперед зміна форм власності і власника, відмова від кабального держзамовлення, децентралізація управління. Це і має визначати перспективу співіснування певних типів господарств на селі. У процесі створення і становлення нових аграрних формувань особливу роль відіграє агропромислова інтеграція, тобто створення агропромислових асоціацій з участю виробників сільськогосподарської продукції, переробних підприємств і торгівлі. В умовах України перспектива — за створенням приватно-орендних підприємств, в яких відповідна особа орендує майнові і земельні паї членів цих підприємств. Нині триває активний пошук найефективніших моделей реструктуризації КСП і форм господарювання. Практична реалізація їх залежить від природно-економічних, соціально-технічних та інших умов регіонів України. У Львівській та ряді інших західних областей поширення набувають приватно-орендні підприємства, селянські спілки, у Донецькій — сільськогосподарські товариства з обмеженою відповідальністю, Сумській — акціонерні товариства закритого типу, Кіровоградській — малі виробничі колективи кооперативного характеру тощо.

Безперечно, перевага має бути на боці приватного сектора. Саме цей сектор дає практично половину валової продукції, хоч і займає незначну частку. Отже, державі треба вишукувати фінансові можливості для його підтримки.

—Якщо пройтися продуктовими магазинами або гастрономами Києва чи обласних центрів, то можна побачити, що вони, на жаль, заповнені продуктами імпортного виробництва. Невже це державна політика, спрямована на підтримку іноземного товаровиробництва? А де наші, українські товари, адже Україна в багатьох зарубіжних довідниках зазначена як аграрна? Чому немає підтримки товаровиробника сільськогосподарської продукції? Як вийти зі становища, яке склалося?

—Справді, продуктові магазини сьогодні заповнені імпортними продовольчими товарами. Вони надходять на наш ринок у зв'язку зі спадом виробництва продукції сільського господарства і харчової промисловості, недостатньою захищеністю ринку від імпорту товарів широкого вжитку, особливо продовольчих, і, головне, внаслідок зниження конкурентоспроможності наших товарів за цінами.

Для захисту вітчизняного товаровиробника і продовольчого ринку від надмірного імпорту митна політика уряду спрямовується на збільшення ставок ввізного мита на товари, яких достатньо виробляється в Україні, з одночасним зниженням митних ставок на товари, які не виробляються або їх виробляється недостатня кількість. Нині підвищено ставки ввізного мита на м'ясо, вершкове масло, тверді сири, олію, плодоовочеву продукцію та картоплю. Крім того, з червня цього року введено податок на додану вартість на ці та інші види продовольчих товарів. Одночасно мінімальні ставки ввізного мита застосовують під час імпорту насіння більшості сільськогосподарських культур, племінної продукції, твердої пшениці та білкових компонентів для комбікормів.

Для зниження собівартості вітчизняної продукції імпортна сировина, матеріально-технічні ресурси, комплектувальні вироби, що їх ввозять господарюючі суб'єкти всіх форм власності для виробничих потреб (крім товарів, перелік яких визначає Кабінет міністрів України), не підлягають обкладанню податком на додану вартість під час переміщення через митний кордон України. Для виходу із загальноекономічної кризи головна увага приділятиметься відновленню виробництва сільськогосподарської продукції, випуску конкурентоспроможних продовольчих товарів до обсягів, які задовольняли б потреби населення країни, створенню необхідних матеріально-технічних ресурсів для агропромислового комплексу.

Програмою діяльності Кабінету міністрів України та національною програмою розвитку агропромислового виробництва і відродження села на 1996—2005 роки передбачено заходи для розв'язання проблем матеріально-технічного забезпечення, відновлення родючості грунтів і основних фондів виробництва та державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників. Це дасть змогу забезпечити населення продовольчими товарами власного виробництва за доступними цінами.

Кажучи про продовольчу ситуацію, слід також звернути увагу і на те, що споживча кооперація фактично усунулася від своєї справи, не налагоджено й оптимальної системи закупівлі сільськогосподарської продукції від населення.

Вів розмову Сергій ЯСЕН.

Проблема

«Летючий голландець» в степах України,

або Чи з'явиться все-таки вітчизняний зернозбиральний комбайн?

ПРАВДУ кажучи, він у нас був, навіть пріоритет винаходу цього агрегату належить вітчизняним умільцям. Уперше в світі «жатку-саможнейку» — прообраз нинішнього комбайна — виготовив ще в 1869 році агроном А. В. Власенко. Перший у колишньому СРСР вітчизняний зернозбиральний комбайн виготовили у 1929 році на запорізькому заводі «Комунар». І цей «степовий корабель», довгий час тримався на золотистих хвилях хлібного поля аж поки його не потіснили досконаліші «Ниви», «Колоси» та «Дони», які кілька десятиліть тому почали випускати російські заводи. «Комунар» же почав виробляти малолітражки, а вітчизняне сільськогосподарське машинобудування обмежилося випуском жаток, плугів, сівалок, буряко- та кукурудзозбиральних агрегатів.

За справу взялися народні умільці. На початку 80-х років слюсар Сальківського цукрозаводу Гайворонського району Анатолій Палькевич з підручних матеріалів «сам склепав» принципово відмінний від існуючих зернозбиральний агрегат, який міг «вичісувати» зерно з колосків практично за будь-якої погоди. Спочатку був самохідний, а потім з'явився і причіпний варіант. З допомогою Гайворонського тепловозоремонтного заводу із списаних «Нив» та силосозбиральних комбайнів було виготовлено більше десятка «Гайворонців», які випробували на місцевих полях. Спочатку ніби все йшло гаразд. Кілька екземплярів навіть придбали місцеві фермери. А потім справа загальмувалася. Куди тільки не звертався Палькевич по допомогу — нічого з того не вийшло. Випробували його дітище на станції сільгоспмашин у Гребінках і наче поставилися схвально, але не більше.

Заступник голови Кіровоградської облдержадміністрації Володимир М'яснянкін, який відає питанням промисловості і машинобудування, про майбутнє «Гайворонця» зовсім іншої думки.

— Я сам оглянув комбайн «з ніг до голови» і дійшов висновку, що конструкція нерентабельна, — сказав Володимир Іванович. — Та й ті з десяток машин, придбаних фермерами, як мені відомо, не працюють. У нього нема вентилятора, який би відбирав зерно від полови, а запропонована Палькевичем схема, коли зерно саме падає у відповідні заглиблення, себе не виправдала. Усе «гамузом» разом із вичесаним сирим насінням бур'янів іде в бункер.

Ще один легендарний «степовий корабель», про який ось уже впродовж чотирьох років точаться розмови та з'являються різноманітні публікації — надія українських хліборобів комбайн «Славутич». Його проектування доручили бюро космічної техніки «Південне», а масове виробництво планували налагодити в акціонерному товаристві «Херсонські комбайни». Минуло вже чимало часу, а серійного випуску «Ставутичів» щось не видно.

—Недавно до нас приїздили їхні спеціалісти, —повідомив Володимир М'яснянкін, коли мова зайшла про інформацію щодо створення вітчизняного комбайна в Олександрії. — У них справді щось не виходить. Там трясе, там летить. Ось вони й пропонують: давайте разом доводити наш комбайн до кондиції, мовляв, навіщо створювати ще один.

Хоча Володимир Іванович і наполягав на тому, щоб не писати про те, що нині робиться в колективі ЗАТ заводу «Автоштамп», але цей секрет, після повідомлень у республіканській пресі, став уже «секр етом полішинеля». «Олександрія» — таку назву матиме новий комбайн. Відмінність задуму олександрійців від південмашівців та херсонців у тому, що вони не мали спеціального урядового завдання, затвердженої програми, відповідно й державних коштів на її виконання. А взялися за справу із власної ініціативи, не вимагаючи ні копійки. Як говорить Віктор Митрофанович:«За державу стало образливо». Бо, на його думку, маючи такий науковий і технічний потенціал, Україна сама в змозі виготовляти комбайни європейського рівня, а не розраховуватися за них вирощеним урожаєм. Тільки на Кіровоградщині дев'ятнадцять заводів взялися за розробку і виробництво першого дослідного зразка. А ще —підприємства Запорізької, Київської, Одеської, Черкаської, Харківської і Чернігівської областей. Проектує його конструкторське бюро «Автоштампу», а випускати мають на олександрійському підприємстві «Віра-Сервіс». Якщо вірити директору, їхній витвір майже нічим не поступатиметься «європейцям». Хіба що втричі меншою ціною.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Порятуйте святині Переяслава!

***Колись** давним-давно оберігав Переяслав Русь від нападу кочових племен. Був одним із великих міст середньовічної держави східних слов'ян. Потім — одним із центрів Козацької республіки. Нині є матеріальною пам'яткою історії українського народу. На Переяславщині височіють стародавні кургани — вічний притулок наших предків і пам'ятники їхнього розуміння необхідності зв'язку з Космосом. Навколо Переяслава простяглися величезні загадкові Змієві вали, які слугували нашим пращурам надійною охороною.*

У місті і на його околицях ведуться археологічні розкопки, реставраційні роботи. До Переяслава перевозяться пам'ятки історії, архітектури та побуту з інших міст і сіл України. В музеях міста зберігаються унікальні речі давнини, за допомогою яких можна відтворити життя наших предків і передати їхні надбання у духовну спадщину нащадкам.

Тут розкопано пам'ятки скіфського періоду, поховання черняхівської культури, знайдено скіфський лутарій, гральні шашки II-IV ст. — у ті далекі часи в цих місцях не тільки воювали і вирощували хліб, а й захоплювалися інтелектуальною грою.

Саме у Переяславі можна матеріально уявити, якою була і як жила Русь. Тут вдалося розкопати Михайлівську, Спаську церкви XI ст., Воскресенську церкву XII ст. (нині реставрується), кам'яну баню XI ст., на розкопки якої направляв дві експедиції ще Олександр II. Тут знайдено безцінні речі: кольчугу, бронзовий світильник та панікадило XI ст. Все це — надбання Музею історії архітектури Переяслава часів Русі.

У місті є визначні пам'ятки церковної архітектури. Це три діючі церкви — Успенська, Троїцька та Борисоглібська, а також церкви-музеї — Михайлівська та Вознесенський монастир із дзвіницею.

Історія українського народу Середньої Наддніпрянщини закарбована у пам'ятках музеїв — Історичного, Археології, Української православної церкви. У 1995-1996 рр. тут створено Козацький некрополь, де облаштовано 79 козацьких стел і хрестів XV—XVII століть. Є тут і Музей новітньої історії, де представлено чудову діораму «Битва за Дніпро».

Побут українців Середньої Наддніпрянщини відтворено у музеях народної архітектури і побуту, народних обрядів, одягу, рушників, народно-прикладного мистецтва Київщини, Кобзарського мистецтва, бджільництва, лікарських рослин. Музей народної архітектури і побуту — справжня скарбниця народної творчості. Тут знаходяться Козацький постій, 16 вітряків, близько 4 тисяч знарядь праці, унікальні зразки церковної архітектури: Острійська (1606 р.) Сухоярська (XVIII ст.), Андрушівська (1768 р.) церкви, церква села Пищики Білоцерківського району (1651 р.), церква села В'юнище (1833 р.).

Є тут і музеї творчої діяльності людини: освоєння космосу, сухопутного транспорту, пошти, а також меморіальні музеї видатних людей Переяслава: філософа Григорія Сковороди, письменника Шолом-Алейхема, архітектора Володимира Заболотного.

Під час відвідин Переяслава у кожного виникає природне запитання: «Хто творець цього дива?» І вражаєшся ще більше, коли довідуєшся, що все це створено завдяки 45річній наполегливій праці вихованця Київського університету ім. Т. Г. Шевченка Михайла Івановича Сікорського, життя якого є взірцем самовідданого і безкорисливого служіння своєму народові. Його працю відзначено Державною премією УРСР імені Т. Г. Шевченка і орденом Богдана Хмельницького.

— Нелегко було збирати все по зернині, а ще важче тепер дивитися на руйнацію того, що є святинею українського народу і що слід було б зберегти для нащадків, — каже Михайло Іванович з сумом і гіркотою.

За останні два роки держава не виділила для музеїв Переяслава жодної копійки. Працівники музеїв не отримують заробітної плати. Останньою платнею були 1520 гривень, які вони отримали ще у серпні 1996 року.

Волає земля Переяславська до державних мужів, до Міністерства культури: допоможіть! Нашу матеріальну культуру нищили тільки варвари!

Молить земля Переяславська меценатів-патріотів: допоможіть! Не дайте загинути тому, що є душею народу і надбано для нащадків тяжкою працею. Пожертвуйте, хто скільки може, і не забуде Україна: **Київська область, м. Переяслав-Хмельницький, АПБ «Україна», МФО 321273 ІКЗ, р/р № 141229, код 02219369.**

Павло КИСЛИЙ,
Борис ГЛАЗУНОВ.

Вадим ПИСАРЄВ: «МІЙ ПЕРШИЙ ТОСТ — ЗА ДОНЕЦЬКУ ЗЕМЛЮ»

***На гранітних** східцях Донецького академічного театру опери та балету викарбувано його автограф. Витончений стрімкий розчерк, як граціозний стрибок над сценою. На дверях його кабінету немає звичної таблички. Та й взагалі в цьому приміщенні зі шкіряним кріслом і важкими портьєрами художній керівник театру Вадим Писарєв не засиджується. Здебільшого проводить час на репетиціях і спектаклях. Він полюбляє повторювати, що ось уже п'ятнадцятий рік щоранку стає до станка. Російською це звучить як каламбур. Чи, скоріше, символічний збіг.*

Світове мистецтво робить крен у наш бік

— Якийсь час донеччани пишались уславленим земляком, так би мовити, на відстані. Ви підкоряли Європу й Америку, ЮНЕСКО визнавало вас кращим танцівником світу. Міжнародна академія танцю — почесним професором, а два американських міста — почесним громадянином. Для чуток про те, що Писарєв залишається за кордоном, здається, були підстави, а ваше повернення торік в Україну викликало в декого подив: навіщо?

— Міщанський подив. Так можуть казати лише люди, які самі не жили на Заході. Нехай спробують. Такого спілкування з глядачами, з колегами, як тут, немає ніде в світі. Без цього спілкування деградуєш як особистість.

Справді, ми з дружиною Інною Дорофєєвою довго жили в Німеччині, Сполучених Штатах — набиралися театрального досвіду, вчилися працювати багато і невтомно. Але світове мистецтво робить крен у наш бік -це вже тепер відчутно. Через кілька років потягнуться сюди.

Я відчуваю природне бажання зробити щось для землі, де народився і виріс. Мій перший тост у будь-якій компанії — за донецьку землю.

— Ви стали одним із символів цієї землі...

— Ой, тільки не треба таких слів...

— Нещодавно мер Донецька Володимир Рибак зізнався, що коли наша делегація приїхала до Вільнюса підписувати договір про співробітництво двох міст, гастролі Вадима Писарєва у Литві прибалтійці пропонували записати мало не окремим пунктом. А чим ви поясните феномен культурного сплеску в шахтарській столиці?

— Про Донецьк завжди казали як про край промисловий - мовляв, що тут може бути за культура? І ось театри отримали свободу. Твори, що хочеш і як хочеш. Тепер подивіться — хто вижив, про кого говорять? Про той самий Донецьк. Якщо хочете, це вияв донецького характеру — сильного, міцного.

Свобода висвітлила, хто чого вартий. У нас повні зали, особливо на балетних спектаклях. У нас — шістнадцять назв у репертуарі тільки на лютий. Ми гастролюємо цілим світом. Цими днями зателефонував до Одеси — цікавився, як справи? Вони «Лебедине озеро» танцюють в одному акті – немає людей! А від нас артисти не тільки не розбігаються – до нас просяться.

«Мрію поставити балет на українську тему»

— У театрі ви — «граючий тренер»: водночас і адміністратор, і постановник, і соліст. Не заважаєте один одному?

— Навпаки, мені так цікаво, що я навіть став краще танцювати. Тепер від мене дуже багато чекають, але не все одразу.

— Чекають передусім експериментів на стику форм і жанрів, якими вже встиг здивувати Писарєв-постановник. Чи не так?

— У квітні завершимо роботу над балетом «Пер Гюнт» і вперше покажемо на донецькій сцені. Потім — у Києві, далі — в Норвегії. Це українсько-норвезький проект, приурочений до святкування 1000-річчя давньої скандинавської столиці — міста Тронхейма. І те, що національну реліквію норвежці довірили танцювати українському балету, свідчить про високий рівень наших артистів.

З осені почнемо працювати над балетом-драмою «Фауст. Майстер і Маргарита». Разом із режисером Олексієм Кравчуком і акторами драмтеатру зробимо спектакль, де будуть і хор, і оркестр, використані сучасні синтезатори звучання, модернове обладнання, декорації. Також запросили австрійця Йорка Маннеса поставити одноактну оперу-балет на музику Моцартого «Реквієму». Тобто, створюємо нові, сучасні полотна, яких не було на всьому просторі СНД. І глядач ходитиме до такого театру, бо йому цікаво.

— Наш балет за кордоном знають і шанують як балет... російський. Чи має український балет національне обличчя?

— Мій критерій такий: національною класикою можна вважати твори, гідні увійти до світової класики. У нас як було? Спускали вказівку за сезон поставити, наприклад, балет на музику українського композитора. Виходило щось невиразне, посереднє, на нього ніхто не ходив, але в репертуарі — значилося. Тепер кожний театр добирає спектаклі на своє уподобання. І в мене вперше в житті з'явилося бажання поставити балет на українську тему. Балет не для «галочки», а такий, що увійшов би до світової класики. Чому б ні? Музика українська чудова, письменники сильні, історія багата. Можна сплести, наприклад, церковну і хоральну музику зі співом і танцем — і піднести все так, що не може не сподобатись.

Пообіцяли новий рояль

— Школа хореографічної майстерності Вадима Писарєва відзначає п'ятиріччя. Школа — престижна вивіска чи цілеспрямований пошук талантів?

— Це наші майбутні кадри. Школа взяла напрям на професіоналізм, вона є філіалом Української академії танцю, а її вихідці нещодавно стали призерами II міжнародного конкурсу «Кришталева туфелька96».

Я мрію створити два, навіть три склади в Донецькому театрі. Одні — на гастролях, другі — тут. А третій склад займатиметься модерном. Трупа буде мобільною, в репертуарі — все, від класики до сучасних експериментів.

— Вадиме, вам притаманна риса, не властива сучасним керівникам, — оптимізм. Ви не просите грошей у держави, а намагаєтеся бути незалежним від неї. Так уже й нема проблем?

— Звичайно, є. Торік узагалі були великі сумніви - бути чи не бути міжнародному фестивалю «Зірки світового балету». Скрізь економічна криза, безгрошів'я, влада на місцях міняється. Але залишити земляків без свята я не міг — воно відбулося.

У травні цього року маємо намір провести аналогічний фестиваль, але музичний.Носитиме він ім'я нашого земляка Сергія Прокоф'єва. Коли стали запрошувати Миколу Петрова, найкращого в світі соліста, його першим запитанням було: а рояль у вас є? Соромно сказати — рояль є, але настільки старий, що ніхто із справжніх професіоналів на ньому грати не захоче. Ми все-таки театр академічний, обличчя Донбасу. Звернулися до обласної влади: допоможіть! Пообіцяли, що рояль буде. А за «зірками» не забариться.

... Їхав якось Вадим Писарєв у трамваї. Підійшла кондуктор, він потягнувся за посвідченням почесного громадянина Донецька. А дівчина раптом зрадіва і замахала руками: «Не треба, не треба, я вас упізнала!»

Хто сказав, що балет — мистецтво для обраних?

Ліна КУЩ.

Донецьк.

На знімку: Вадим Писарєв з дружиною Інною Дорофєєвою.

Новий Світ на Великому Шовковому шляху

Курортні міста Криму прагнуть прилучитися до проекту Всесвітньої організації «Міста здоров'я». Найактивніше втілює цю ідею в життя Судак — місто, знамените не лише унікальною природою, а й умінням керівництва енергійно реалізовувати цікаві задуми.

Підтвердження цьому — відродження Великого Шовкового шляху. Вже проведено 7 ярмарків-фестивалів, які привабили сотні ділових людей, пожвавили бізнесове й соціальне життя регіону. Це дало можливість і кошти почати втілення головного задуму — створення особливої екологічної зони «Новий Світ». Виходили з того, що ні національний парк, який не принесе коштів, ні заповідник — узагалі недоступний для відвідувачів — не відповідатимуть вимогам унікального регіону.

Саме особлива екологічна зона передбачуваною в її проекті самоокупністю виряту Судак із кризи. Адже створюється потужний спеціальний фонд, яким опікується і який контролює рада директорів, куди ввійдуть усі керівники курортного міста.

Віктор ХОМЕНКО.

Судак.

КОМУ НЕМАЄ ЖИТТЯ БЕЗ ПІСТОЛЕТА...

Точка зору

***ПИТАННЯ** це аж ніяк не риторичне, бо наявна ще соціально-політична напруженість у суспільстві спричинила підвищення цікавості до зброї і в злочинного елементу, і в деяких законослухняних громадян.*

Втім, особливого інтересу до вогнепальної зброї як засобу самозахисту у широких верств населення нашої держави практично немає. Про це свідчать і результати соціологічного дослідження, проведеного нещодавно в усіх регіонах країни. Та напередодні розгляду у Верховній Раді України проектів закону «Про зброю» цей інтерес почав «підігріватися» (на мій погляд, штучно) вузьким колом зацікавлених осіб, передовсім — представників бізнесу і недержавних охоронних структур. Перші обома руками за «всенародне» озброєння тому, що хочуть заробляти гроші. Другі — тому, що основною причиною своєї, скажемо так, недостатньої популярності вважають те, що вітчизняні детективи та приватні охоронці не мають права носити зброю.

Проект закону «Про зброю», розроблений Міністерством внутрішніх справ на основі чинного законодавства та зарубіжного досвіду, соціально-економічних прогнозів і наукових досліджень відповідно до державної програми боротьби зі злочинністю та планом заходів Кабінету міністрів України з її реалізації (постанова від 1 вересня 1993 року N 683), не передбачає надання громадянам права власності на вогнепальну зброю армійських зразків типу пістолетів та револьверів. А це зовсім не відповідає інтересам вищезгаданих осіб.

Проблему обговорюють у засобах масової інформації не перший день. Та МВС України категорично проти надання права громадянам володіти вогнепальною зброєю армійських зразків і носити її. Чому? Я не буду переказовувати усі «проти» цього небезпечного задуму, бо про них уже чимало говорили та писали. Скажу лише, що надання такого права, без сумніву, негативно вплине на і без того складну криміногенну ситуацію в Україні, фактично призведе до створення неконтрольованих незаконних озброєних формувань. Окрім того, виникнуть великі проблеми із зберіганням пістолетів та револьверів за місцем проживання громадян, носінням зброї влітку. А за правового нігілізму багатьох людей, їх психологічної непідготовленості до користування зброєю ми можемо опинитися перед фактом численних самосудів, не кажучи вже про те, що на власників «стволів» злочинці розпочнуть справжнє полювання. Штат працівників міліції доведеться збільшити у багато разів. Звісно, за рахунок платників податків.

Нині все порівнюють із досвідом інших країн. Ми вивчаємо його теж. Із багатьох розвинених держав лише в Австрії, Англії, Німеччині, Швейцарії, Угорщині, Ізраїлі та США (в окремих штатах) закони дозволяють фізичним особам придбання, зберігання й носіння короткоствольної вогнепальної зброї. Та й то з великими обмеженнями. Приміром, у Німеччині таку зброю можуть придбати лише члени мисливських колективів та законних спортивних стрілецьких секцій. В Англії тільки члени мисливських клубів. А в Нідерландах, враховуючи вкрай велику громадську небезпеку короткоствольної зброї, законодавство забороняє навіть... виробляти іграшки, які її імітують.

У США щороку від короткоствольної вогнепальної зброї гине більш як 30 тисяч чоловік, збитки від травм та поранень, отриманих у перестрілках, становлять мільярди доларів. Не краща картина і в деяких інших державах. Саме тому їх громадськість порушує питання про заборону права власності на таку зброю. Отож підприємці шукають нові ринки збуту своєї смертельної продукції, яка, крім того, буде не по кишені простій людині. Ввезений в Україну пістолет або револьвер коштуватиме, з урахуванням різних платежів, націнок та податків, шалених грошей. Кому це вигідно і хто у нас зможе придбати таку зброю? Відповідь на це запитання зрозуміла всім. Нагадаю також, що, за даними американських фахівців та аналітиків, у людей, що мають власну короткоствольну зброю, шанси бути вбитими вдома зростають у 2,6 раза, а покінчити життя самогубством — у 4,8. Кому до душі така перспектива?..

Хочу, щоб зрозуміли мене правильно: я, як і всі мої колеги, за те, аби усі без винятку громадяни України були надійно захищені і мали право захищатися від злочинних зазіхань. Саме тому відповідно до представленого МВС проекту закону, що одержав правову оцінку в Кабінеті міністрів і адміністрації Президента України та узгоджений із 17 міністерствами і відомствами, враховує їхні пропозиції та зауваження, громадяни будуть мати (і вже мають) право власності на мисливську гладкоствольну і нарізну зброю, а також холодну зброю та зброю самооборони. Цього цілком достатньо для здійснення кожним свого права на самозахист та необхідну оборону і без пістолета.

Міжнародні експерти вважають: сьогодні у світі торгівля зброєю приносить шалені прибутки і посідає за оборотом коштів друге місце після... незаконної торгівлі наркотиками. Отак. Сподіваюся на те, що -хоча, мабуть, під час розгляду нашими парламентаріями закону «Про зброю» розгорнуться запеклі баталії — все ж здоровий глузд візьме гору над особистими інтересами окремих шанованих людей, які прикривають свої корисливі цілі фальшивою турботою про безпеку суспільства.

Микола БІЛОКОНЬ,
генерал-майор міліції, начальник головного управління адміністративної служби міліції МВС України.

***ПРИГАДАЙМО**, раніше було як: якщо міліціонер, якому під час виконання службових обов'язків відверто погрожували, а то й чинили замах на його здоров'я і життя, вдавався до послуг табельної зброї, скажімо, робив хоч один постріл угору, — біда міліціонерові. Власне начальство, образно кажучи, замордує вимогами писати пояснення, перевірками тощо. Чи не тому самі працівники міліції часто вважали за доцільніше носити в кобурах огірки і стріляти по автомобілях, водії яких знехтували вимогу зупинитися, з... хлопчачих рогаток. І звичайно ж, тихцем заздрили своїм «капіталістичним» колегам-поліцейським, котрі в разі потреби не вагаються, чи вдаватися їм до останнього аргумента — зброї.*

Не стріляйте і пристрелені не будете

Та наша заведенція мала й інші наслідки. Злочинці, скоюючи насилля проти громадян із застосуванням холодної чи вогнепальної зброї, майже не зважали на те, що у відповідь може пролунати постріл охоронця правопорядку, навіть якщо той правоохоронець хапався за кобуру і попереджав, що стрілятиме.

Часи змінилися, але звички у злочинців залишилися ті самі. На чому й «горять». Бо нині міліція дедалі частіше нагадує їм, що вона також озброєна...

Певне, надивившись закордонних кінофільмів-бойовиків, четверо «молодців» із селища Калити Броварського району вирушили до столиці брати касу магазину малого підприємства «Граніт». А що ж то за операція без зброї, тому прихопили два пістолети —грізний ТТ та малокаліберний з глушником. Діяли непрофесійно, бо який сенс був чотирьом молодикам вечірньої години лякати тією зброєю беззбройного касира. Тим паче, що грошей у касі вже не було, їх звідти заздалегідь забрали інкасатори. Одне слово, перед «бойовиками», за лічені хвилини постав наряд міліції.

Замість того, щоб у такій безвиході, як кажуть, зливати воду, один з чотирьох молодих нероб (1972-1975 р. н.) наче вирішив погратися у «білих-червоних» і вистрілив у напрямку міліціонерів. У відповідь пролунав постріл, але вже професіонала — на поразку. Добре, що не смертельний. Пораненого довелося госпіталізувати, а решту обеззброєних і знешкоджених «гангстерів» відправлено за грати.

Ще більша трагедія — перестрілка розгорілася за два дні до цього випадку — у приміщенні харківського обласного суду. Одразу після судового засідання тридцятирічний підсудний Філіпов, звинувачений у бандитизмі, напав на молодого конвоїра — солдата строкової служби. Заволодівши його пістолетом, Філіпов учинив стрілянину — смертельно поранив солдата і в такий само спосіб хотів покінчити з рештою конвоїрів. У цій ситуації начальник конвою прапорщик Г. змушений був Філіпова застрелити.

Однак, як засвідчує практика, працівники органів внутрішніх справ змушені застосовувати зброю не лише проти тих, хто наставляє на них дуло пістолета чи автомата або, скажімо, кидається з ножем. Водії, наприклад, забувають, що табельну зброю у нас мають і працівники ДАІ. Отож, порушивши правила дорожнього руху чи випивши чарку, громадянин за кермом воліє не зупинятися на вимогу автоінспектора, а просто втекти.

Раніше з цього навіть можна було посміятися, адже доходило до казусів. Один такий водій-начальник розповідав, що колись, утікаючи від «даїшників», почув, як у його машині від кулі розлетілося бокове скло. Перелякавшись, зупинився, у райвідділі наробив гвалту, мовляв, по ньому безпідставно стріляли. Але, як сам пересвідчився, з табельної зброї його переслідувачів не було зроблено жодного пострілу. Пізніше йому розкрили ту хитрість: один з працівників ДАІ наставляв у бік втікача пістолет, а другий стріляв по склу гайкою зі звичайної школярської рогатки. Така собі психологічна пастка.

Та останнім часом інспекторам на дорогах не до вигадок. Ось одне з повідомлень МВС: у Новоазовському районі Донецької області під час переслідування автомашини «Жигулі», власника якої знайдено мертвим, з ознаками ножового поранення, на вулиці Олександрії Кіровоградської області, працівники міліції застосували табельну зброю. Внаслідок цього поранено й затримано одного з підозрюваних у вбивстві власника машини, а згодом вдалося взяти і співучасника злочину — громадянина Узбекистану.

Уявіть собі, як працівникові ДАІ знати, хто щойно не зупинився на його вимогу — звичайний «остограмлений» водій чи людина, яка вчинила злочин, скажімо, автозлодій. Доводиться переслідувати і застосовувати табельну зброю — стріляти по колесах. І то добре обходиться, коли на таких наших дорогах на ходу, та ще й часто у нічних умовах інспекторові вдається вцілити у машину, а не у водія чи пасажира. Чи не розумніше замість влаштовувати з міліцією «гонки на виживання» зважити, що дешевше: заплатити штраф чи потрапити під кулі? Та й чи не час усвідомити, що за будь-якої особистої думки про працівників правоохоронних органів перед тобою — озброєна державою людина, наділена чималими повноваженнями, а з недавнього часу і правом в екстрених випадках стріляти без попередження.

Анатолій БЕНЬ.

Гостра проблема

У ролі здирника — держава...

***Я** ВЖЕ двічі звертався до Президента з депутатськими запитами з приводу торгівлі селян на ринках продуктами власного виробництва. На жаль, жодної відповіді на свої запити так і не одержав. Можливо, вони лежать у «довгих шухлядах» чиновників і взагалі не потрапили Президентові на очі. Тож вирішив привернути його увагу через газету.*

В чому суть проблеми? Через неврегульованість чинним законодавством утримання продовольчих ринків ситуація на них постійно погіршується. Фактично селянин-виробник сьогодні сплачує подвійний податок: один — покриття витрат на утримання ринку, другий — залучення коштів до місцевого бюджету. Органи місцевого самоврядування на власний розсуд встановлюють ставки ринкового збору з громадян, впроваджують нові побори за парковку автотранспорту, за право торгувати та багато іншого. Нечувано: здирником виступає... держава (?!) Це тим більш обурливо, що держава і так заборгувала селянам за вирощену продукцію ще у минулому й позаминулому роках. Тож побачити гривню «живцем» колгоспник може, лише реалізувавши свинину, борошно чи олію на продовольчому ринку громадянам -мешканцям обласних та районних центрів. Які, до речі, залюбки купують у селян високоякісну «домашню» продукцію.

Настав час однозначно вирішити ситуацію, яка склалася, на користь селянина-виробника. Йому слід надати найсприятливіші можливості для торгівлі. В який спосіб? Найперше, селянин має сплачувати лише один податок — за лабораторний аналіз якості сільськогосподарської продукції, яку він доставив для реалізації. Решта поборів — ринковий збір, містове, вагові, автотранспортні, «стояночні» тощо мають бути ліквідовані раз і назавжди.

Практика свідчить: усі оті податки ніяк не сприяють поліпшенню рівня утримання ринків, наведенню на них відповідного санітарного стану, культури торгівлі, а також надходжень до місцевого бюджету. Навпаки - підвищують ціни на сільськогосподарську продукцію у місцях торгівлі. Та й за які «послуги» беруться гроші? Адже часто-густо селянин змушений торгувати просто неба, під дощем або снігом, на морозі, якот зараз.

Будьмо відверті: якщо сьогодні держава не спроможна віддати селянину заборговане, то буде чесно і подержавному хоч би надати йому право безперешкодно торгувати тим, що вироблено його мозолистими руками, важкою повсякденною працею.

Я завжди вважав і вважаю, що будь-яка влада сильна своєю чесністю і правдою. Якщо наша влада насправді хоче довести, що вона ладна діяти в інтересах народу, їй дуже просто буде розв'язати питання, як пожадливі «ринковики» довели до такого стану проблеми і, «обдираючи» людей, казково наживаються. Чи ж таке «благополуччя» Президент обіцяв своїм виборцям?

Василь СТЕПЕНКО,
народний депутат по 331-у виборчому округу.

Україна — Земля аріїв?

Результати новітніх досліджень свідчать, що батьківщина індоєвропейців — степи на схід від Дніпра

Гіпотеза

НЬЮ-ЙОРКСЬКА академія наук видає англійською журнал «The Sciences» («Науки»), розповсюджуваний більш як у 160 країнах і орієнтований на науково-педагогічну громадськість. За 35 років існування він тричі (цього року теж) виборює національну премію США для журналів. У першому числі цього часопису за 1996 рік є стаття директора Інституту досліджень давніх кочовиків при Гартвік-коледжі Девіда В. Антоні, в якій ідеться про те, що батьківщиною носіїв протоіндоєвропейської мови (так званих аріїв) є територія нинішньої України.

Більшість європейських, і не тільки європейських, мов мають спільне джерело — так звану протоіндоєропейську (ПІЄ) мову. То хто ж були носії ПІЄ мови, де вони жили, коли, що то була за мова та як сталося, що цей регіональний діалект став переважним на величезній території Європи та Азії?

Проблему вперше поставив англієць Вільям Джонс ще 1786 року. Німецький археолог Густав Коссіна у 1920 роках висунув гіпотезу, що батьківщиною індоєвропейців, тобто аріїв, була територія нинішньої Німеччини, це й було використано частково при створенні міфу про німців як арійську расу. Археолог з Кембриджського університету Колін Ренфрев запропонував 1977 року й досі популярний серед археологів сценарій, згідно з яким носіями ПІЄ мови були перші землероби Анатолії (нинішня Туреччина). Близько 6000 року до н. е. вони рушили на північний захід до Греції, далі на Балкани, а потім на схід — до Румунії, України та Росії, де вперше запровадили землеробство. Але археологічні відкриття в Україні та Росії, результати новітніх генетичних та лінгвістичних досліджень спростовують цю теорію і свідчать, що батьківщиною індоєвропейців є степи на схід від Дніпра. Американський археолог Марія Гамбутас уперше запропонувала сценарій, підтриманий та розвинений археологом Джеймсом Маллорі з Королівського університету в Белфасті та антропологом Девідом Антоні: першими ПІЄ мову принесли в Європу представники ямної культури, центральним ареалом розповсюдження якої є саме степи на північ від Чорного та Каспійського морів у межиріччі Дніпра та Волги. Докази такі.

Методом порівняльної лінгвістики реконструйовано фрагменти лексики ПІЄ мови і встановлено, що для неї органічними є слова, які означають назви дерев та тварин зони помірного клімату, та терміни, що свідчать про звичність спілкування з кіньми. Це означає, що носії ПІЄ мови жили в зоні помірного клімату і що їхньою батьківщиною не може бути Анатолія (там набагато тепліше і в природі ніколи не було диких коней). Крім того, в ПІЄ мові є слова, що означають «колесо», «вісь», «пересування за допомогою колісних засобів». Отже, ця мова існувала як ціле після 3500 року до н. е., коли було винайдено колесо. Цей факт теж суперечить сценарію Ренфрева. Дезінтеграція ПІЄ мови почалася приблизно 2000 року до н. е., бо вже близько 1500 року до н. е. цілком самостійно існували деякі її дочірні мови, приміром грецька. Нещодавно лінгвісти Анн Тейлор, Дон Рінге та спеціаліст з інформаційних наук Тенді Варноу (всі з Пенсільванського університету в Філадельфії), використовуючи модифіковані математичні методи, розроблені для виявлення зв'язків між біологічними видами, створили еволюційне дерево індоєвропейських мов. Від ПІЄ кореня дуже рано відокремилися пра-кельтська та пра-італійська мови. Трохи пізніше — пратохаріанська, прагреко-вірменська та праіндо-іранська мови. Наймовірніше, прагерманська (яка включає і праанглійську) почала відокремлюватися від балтослов'янських мов приблизно одночасно з початком ізоляції нової прагреко-вірменської мови. Нарешті, останніми розвинулись у самостійні мови прабалтська та праслов'янська. Виходить, вони найдовше були близькі до ПІЄ кореня.

Методами археології встановлено, що десь між 3500 та 3000 роками до н. е. у дніпровсько-волзьких степах переважали народи ямної археологічної культури. Вони лишили характерні некрополі — поховання в ямах з насипаними над ними курганами. Вони першими широко використовували, пересуваючись під час кочівлі, не тільки верхову їзду, а й колісні вози, які дуже цінувалися й тому закопувалися, бувало, разом з померлими. За згаданою теорією саме народи ямної культури і є, ймовірно, носіями ПІЄ мови, себто аріями. Арії здійснили дві міграційні хвилі зі свого головного ареалу, які й пояснюють еволюційне дерево ПІЄ мов. Перша хвиля — між 2900 та 2700 роками до н. е. — на Захід, до долини Дунаю, Балкан та східної Угорщини. Вона зоставила тут численні некрополі, цілком характерні для ямної культури, в яких є і вози. Генетичний аналіз останків з цих поховань підтверджує їх близькість сучасній європейській популяції. Перша міграційна хвиля за часом та напрямком чудово підходить для зародження, приміром італійської мови, яка відокремлюється від ПІЄ кореня однією з перших. Друга міграційна хвиля — між 2200 та 2000 роками до н. е. — на Схід, до Тянь-Шаню, Ірану та Афганістану й далі до Індії. Цей індо-іранський шлях замикає коло.

Д. Антоні аналізує кілька слів ПІЄ походження, беручи для порівняння приклади з англійської та французької. Та для нас актуальніші ПІЄ витоки української мови. Сучасне англійське clay означає «глина» і звучить як «глей», що означає «глина» і в українській, і в російських діалектах. Крім того, clay співзвучне українському та російському «клей», а кожен знає, як клеїться мокра глина. Такий збіг — випадковість чи свідчення спільності української, російської та англійської? Німецьке dach означає те саме і звучить так само, як українське «дах» (російською «крыша, кровля»), а англійське grate означає те саме і звучить майже так само, як українське «грати» (російською «решетка»). Це не просто запозичення з німецької чи англійської на кшталт «ліхтар» та «ярмарок» чи «футбол» та «комп'ютер». Що це — випадковість чи, може, свідчення спільності української з німецькою і англійською та відмінності української від російської? За допомогою такого аналізу можна, на мою думку, здобути додаткові аргументи для спростування давнього твердження про те, що українська — це лише діалект російської чи польської. Тут доречно нагадати, що коли знайшли рукопис «Слова о полку Ігоревім», то сучасників вразила значна кількість «малоросійських» слів оригіналу, що теж свідчить про власні прадавні витоки української мови.

Дивно, що крім мене, «технократа», Д. Антоні на сторінках «The Sciences» ніхто з теренів України чи Росії не підтримав. А підтримка потрібна, бо там, де надруковано мій, з деякими уточненнями, схвальний відгук, оприлюднено і зауваження науковця з Швеції на користь гіпотези про батьківщину індоєвропейців у долині Нілу. Цю гіпотезу аргументовано спростовує сам Д. Антоні. Тим часом, і в Україні цією проблемою мали б зацікавитися професіонали.

Петро ГОПИЧ,
доктор фізико-математичних наук, член Нью-Йоркської академії наук.

Харків.

Багатодітний — це як учасник війни

Багатодітні родини опинилися у тяжкому становищі. Зарплату не видають по 6—12 місяців. Квартплата більша за зарплату, якої ми не бачимо по року. Багатодітна сім'я — це і троє, і восьмеро дітей, а оплату за газ, воду, тепло беруть з кожної людини. Де більше людей — там більші видатки. А які можуть бути в багатодітної родини прибутки? Діти змушені йти на вулицю просити. Може, в цьому винні й батьки, але насамперед — уряд, який забув про найсвятіше: генофонд держави.

Пропонуємо надати багатодітним такий самий статус, як і учасникам війни. Для сімей, що мають більш як троє дітей, варто переглянути норми оплати комунальних послуг. Такі діти мали б розраховувати на безплатні підручники і шкільну форму за 30—50 відсотків вартості. Адже неможливо купити три чи п'ять форм. Що форма, коли наші діти не щодня бачать хліб!

Загальноміські збори багатодітних родин.

Горлівка
Донецької області.

Малі інваліди — малі гроші?

По трьох роках життя за 90 кілометрів від Чорнобиля донька захворіла на гострий лейкоз. Дитина має посвідчення постраждалої від катастрофи. Комісія визнала її інвалідом дитинства II групи. Як мати «інваліда дитинства» отримую 30 гривень. Тим часом інваліди Чорнобиля отримують до 120—150 гривень. Де ж та правда на світі? Нашої тридцятки вистачає якраз на дорогу до київських клінік. Утім, лікування неефективне: ні ліків, ні харчів купити ми не спроможні.

Раїса МИХАЙЛОВА.

Скребеличі
Житомирської області.

Якби я був...

... міністром закордонних справ

Читач з Червонограда Львівської області, прізвище якого ми не змогли розібрати, але адресу знаємо, пропонує укласти з Польщею договір на 99 (49) років про утворення на Балтійському узбережжі Польщі українського напіванклаву. Відповідно на Чорноморському узбережжі України було б утворено польський напіванклав. Це була б територія у 30 квадратних кілометрів, на якій розмістилися морський порт, залізничний вузол і летовище. У такий спосіб Польща реалізувала б свою одвічну мрію «держави від моря до моря». І Україна теж.

...міністром юстиції

Наказом МОЗ України від 22 листопада 1995 року було затверджено такий нормативний акт — Порядок установлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня втрати професіональної здібності у відсотках працівникам, здоров'ю яких завдано шкоди під час виконання ними трудового обов'язку. Цей Порядок було зареєстровано в Мін`юсті України 22 березня 1996 року. У підпункті «д» пункту 1.1 сказано, що на медико-соціальні експертні комісії (МСЕК) покладено обов'язки щодо «встановлення факту заподіяння моральної шкоди». МОЗ явно перевищив свої повноваження, вирішивши «конкретизувати» ст. 12 закону України «Про охорону праці».

Ставлення людини до впливу іззовні має суто інтимний характер. Одного брутальним словом можна вбити, інший на те саме слово не зверне уваги: це залежить від виховання, культури, вразливості, темпераменту і не є предметом медицини. Втім, суди широко використовують це безглузде положення, призначають медичні експертизи, члени МСЕК до ладу не знають, що робити с цією «моральною шкодою», процеси зумисно затягуються. Ця практика на місцях уже досить багата. Дивує й позиція Мін`юсту, який механічно реєструє відомчі нормативні акти, в яких часто-густо трапляються ознаки юридичної неграмотності.

К. ГУСЄВ,
юрист.

Многостраждальний одноосібник

Мешкали ми з чоловіком в Уховецьку Ковельського району, що на Волині. 1939 року нас визволили від Польщі. Почалася війна, жили під окупацією. Звільнили село 1944 року. Колгоспів спочатку не було. Ми хазяйнували самі, а державі здавали хліб, молоко, м'ясо, картоплю.., бо був план. Чоловік працював на залізниці. 1950 року потрапив під скорочення, а тут саме вербувальник запрошував людей до Дніпропетровської області. Ми й поїхали — в село Кринички. Виростили й вивчили четверо дітей. 1969 року чоловік помер, і я залишилася сама. До пенсії ще працювала. Нині маю сум і клопіт: ті, хто працював під час війни, мають пільги, а мені відмовляють, хоч є і довідка, і свідки. От якби я була колгоспницею! Але ж колгоспники і одноосібники хліб здавали одній державі.

Катерина КУНИЦЬКА.

Сергіївка
Дніпропетровської області.

Читацький мікрофон

Ще раз про депутатську недоторканність

ВІДПОВІДНО *до ст. 29 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів, »однією з основних гарантій депутатської діяльності є депутатська недоторканність. Це означає, що депутата місцевої ради народних депутатів не може бути притягнуто до кримінальної відповідальності, арештовано або піддано заходам адміністративного стягнення, які накладають у судовому порядку, без попереднього розгляду питання радою відповідно до Закону України «Про порядок одержання згоди ради народних депутатів на притягнення депутата до відповідальності».*

Зазначений останній закон, як відомо, визначає лише процедурні засади діяльності відповідних органів у разі одержання згоди на притягнення депутатів до відповідальності. Таким чином, надання чи ненадання згоди ради на притягнення депутата до відповідальності не обумовлено жодними обставинами чи умовами. І ради, зазвичай сільського та районного рівнів, не обтяжені надто юридичною освітою, «пом'якшені та розчулені» ментальністю сільського громадського співжиття, розглядаючи подання прокурора про одержання згоди на притягнення депутата до відповідальності, починають вирішувати питання винності чи невинності депутата у скоєному злочині з урахуванням його характеристик, матеріального та сімейного стану, тобто «вирішують справу по суті», виходячи з власного (а не юридичного) розуміння вини. І здебільшого після такого «судового» розгляду не дають згоди на притягнення депутата до відповідальності. Іншими словами, ради та депутати перебирають на себе функції суддів та судів, хоча відповідно до ст.124 Конституції України привласнення функцій судів іншими органами чи посадовими особами не допускається.

Особа, щодо якої слідчі органи мають беззаперечні докази про наявність у її діях складу злочину, залишається непокараною, що, по-перше, суперечить таким принципам кримінального права, як принцип законності та відповідальності особи за вчинене діяння. І разом з тим порушується вимога ст.24 Конституції України, згідно з якою громадяни мають рівні конституційні права і свободи та рівні перед законом. Про яку рівність перед законом ми говоримо, коли за одні й ті самі злочинні діяння особи-не депутати несуть кримінальну відповідальність, а депутати — ні, бо згоди відповідної ради не отримано.

Ось конкретний випадок, який, власне, і спонукав до написання цих рядків. У березні 1996 року один з керівників Бишівського ССТ за попередньою змовою з п'ятьма завідувачами сільських магазинів Макарівського району, зловживаючи своїм службовим становищем, поскладали фіктивні акти переоцінки товарів, зменшивши їх кількість та привласнивши гроші загальною сумою близько 80 млн. крб.

За цими фактами було порушено кримінальні справи стосовно всіх учасників злочину, однак пред'явити обвинувачення одному з них — завідувачу магазину с. Новосілки гр. С. — не вдалося, бо він— депутат сільської ради народних депутатів. Тож спочатку сільська, а потім Макарівська районна рада, відхиливши подання прокурора, не дали згоди на притягнення гр. С. до кримінальної відповідальності, не прийнявши до уваги те, що згода на притягнення до кримінальної відповідальності — це ще не доведення вини особи у вчиненому злочині. Це може зробити лише суд. І депутатська недоторканність встановлена лише для забезпечення діяльності депутата в інтересах виборців та суспільства, а не своїх, корисливих.

Звичайно, є ще інші варіанти, тобто звернення до рад вищого рівня, однак час іде, докази втрачаються, тим більше, що особа, стосовно якої порушено кримінальну справу, залишається на волі. І може багато чого зробити, щоб приховати сліди злочину.

З урахуванням тієї обставини, що наше суспільство успадкувало від тоталітарного режиму деякі негативні моменти, можливо, і необхідно ще на якийсь термін залишити інститут депутатської недоторканості, проте його існування не повинно сприяти формуванню кастовості, круговій поруці та беззаконню. Дещо перефразовуючи одне з положень постанови пленуму Верховного суду України від 12.04.1996 р. «Про застосування законодавства, що забезпечує незалежність суддів», хочеться зауважити, що депутатська недоторканність повинна бути не особистим привілеєм депутатів, а способом захисту публічних інтересів.

З метою забезпечення законності та правильного застосування інституту депутатської недоторканності пропоную ст.29 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів» викласти в такій редакції: «Депутата місцевої ради народних депутатів не може бути притягнуто до кримінальної відповідальності, арештовано або піддано заходам адміністративного стягнення, які накладаються в судовому порядку, якщо під час обов'язкового попереднього розгляду цього питання радою відповідно до Закону України «Про порядок одержання згоди ради народних депутатів на притягнення депутата до відповідальності» буде встановлено, що депутат піддається кримінальному чи адміністративному переслідуванню без жодних на те підстав, в зв'язку з його депутатською діяльністю».

Павло ТЮХТІЙ,
помічник прокурора.
Макарівський район
Київської області.

— Ура! Мене обрали президентом акціонерної компанії!
— Боже, і тебе тепер уб'ють...

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Спорт

Влучили в «десятку»

Футбол. У московському міжнародному турнірі «Кубок Співдружності-97» минула пора поєдинків у групах. Мов на одному подиху здолали цей бар'єр чемпіони України — футболісти київського «Динамо», які здобули три перемоги з чудовою різницею забитих і пропущених м'ячів — 16:2 (!).

У завершальному матчі динамівці з досить скромним рахунком — 2:0 переграли єреванський «Пюнік». 1:0 Ребров, 30, 2:0 Хацкевич, 90.

«Динамо» виступало в такому складі: Шовковський, Лужний, Ващук, Головко, Дмитрулін, Самойлов (Хацкевич, 46), Михайленко, Калитвинцев (Оксимець, 61), Белькевич, Шевченко, Ребров.

Цей поєдинок викликав певний інтерес. Адже влітку національні збірні України та Вірменії проведуть у Києві офіційний матч відбіркового турніру чемпіонату світу-98. А в складах обох команд виступає велика кількість «збірників». Як же проходив матч?

Вірменський чемпіон знаючи силу суперника, який у попередніх двох матчах відзначився грізною результативністю, налаштувався на високий темп і гострі контратаки. І все це «Пюнік» витримав.

Кияни, у свою чергу, доволі успішно стримували «кавалерійські наскоки» єреванців завдяки хорошій техніці, мобільності, кмітливості. Одне слово, різниця у класі була помітна. І все-таки, велика самовіддача гравців «Пюніка» дала змогу їм уникнути нищівної поразки.

Рахунок у зустрічі українські футболісти відкрили за таких обставин. Калитвинцев зліва довгою передачею по центру знайшов Реброва, а той технічно з-під захисника переправив м'яча другою у ворота. Слід сказати, що Калитвинцев цього разу чудово виконував роль диспетчера. Його різні передачі на партнерів —довгі і короткі — були майже бездоганні. То чому, виникає запитання, його замінили? На жаль, Юрій зазнав травми і його подальша участь у турнірі — під сумнівом.

Удруге успіху «Динамо» домоглося на останній хвилині, коли Шевченко зробив націлену передачу справа на одинадцятиметрову позначку. Хацкевич вистрибнув вище за всіх і точно пробив.

У чвертьфіналах зустрічалися: «Динамо» (Україна, Київ) — «Зімбру» (Молдова), «Спартак» (Росія, Москва) — «Пюнік» (Вірменія), «Динамо» (Грузія, Тбілісі) —«Сконто» (Латвія), «Ланатана» (Естонія) — «Копетдаг» (Туркменія).

* * *

Шахи. У восьмому турі міжнародного турніру в місті Вейк-ан-Зеї (Нідерланди) 21-річний український гросмейстер Олександр Онищук завдав поразки Олексію Єрмолинському (США) і після цього ділив третє-четверте місце з росіянином Валерієм Саловим. У обох було по 5 очок.

А лідирував з шістьма очками Йерун Пікет (Нідерланди), який підписав мирну угоду з Віктором Корчним (Швейцарія). 5,5 очка набрав боснієць Іван Соколов, який виграв у перуанця Хуліо Гранда-Суніги.

З пошти

Листи з-за грат

ЛИСТІВ *з місць позбавлення волі до редакції останнім часом побільшало. І за кожним — трагедія людини, яка недавно була вільна й не уявляла себе за гратами. Декотрі, видно з листів, сприйняли це з відчаєм і ні на що вже не сподіваються, просто хочуть перед кимось очистити душу, а декотрі, відчувається, налаштувалися на те, щоб довести невідповідність покарання скоєному чи взагалі свою непричетність до злочину.*

Пише ось довгого-предовгого листа колишній працівник міліції з Роздільної Микола Драгомирецький, засуджений Одеським обласним судом до вищої міри покарання (цей вирок затвердив Верховний суд України). Дивуєшся тільки, як може людина, над життям якої вже завис меч, так спокійно, факт за фактом, доказ за доказом, версія за версією доводити: ні, не причетний він до вбивства одразу двох осіб, те скоїла зовсім інша людина. І якби слідство й суд ретельніше й добросовісніше поставилися до розгляду справи, то, мовляв, таки пересвідчилися б у його невинності. Може, й справді отой спокійно-розважливий тон листа — від усвідомлення своєї правоти? В ньому — останнє прохання засудженого: «Я прошу Президента України (примірник листа відправлено й на його адресу. — Г. В.) створити умови для того, щоб об'єктивно й докладно розібратися у моїй справі, дати мені можливість довести свою невинність і вину за скоєне вбивство іншої людини... Я прошу зайнятися цим Службу безпеки України, оскільки вважаю, що це найбільш незалежна й діяльна інстанція в державі». Останнє прохання людини, що опинилася на самому краю життя, — хіба можна на нього не зважити?

Серед авторів листів чимало таких, хто скаржиться на незаконні арешти чи утримання під арештом понад термін, встановлений законодавством. Ось лише два випадки.

Студента Л. Шилова з Одеси силоміць доставили, без пред'явлення будь-яких документальних підстав, з гуртожитку до прокуратури Приморського району, де весь день допитували як свідка. А потім ще на три доби помістили до ізолятора тимчасового утримання і домагалися, аби змінив свої попередні свідчення щодо подій, свідком яких був у кафе «Олімпієць». Та студент виявився впертим, свідчень не змінив. Врешті-решт його відпустили, однак відібраного паспорта кілька місяців не повертають. «Чи відповість хто-небудь за моє незаконне затримання? — запитує Л. Шилов. —І коли мені повернуть паспорт?»

Можемо лише додати: у практиці правоохоронних органів Одеси випадок з Л. Шиловим, на жаль, не поодинокий: місцева преса час від часу розповідає про подібні, навіть обурливіші, факти, та нікого це, схоже, особливо не бентежить.

Нерідко про утримуваних в місцях попереднього ув'язнення чи відбування покарань пишуть їхні родичі. Можна поспівчувати одеситці Ніні Пчелінській, 19-річного сина якої заарештували й звинувачують у розбої. У цьому звинуваченні багато дивного, такого, що мало б бути до кінця й докладно з'ясовано. Справді-бо: прийшли хлопці до знайомого з проханням якнайшвидше віддати борг, та, наразившись на гнів господаря і його дружини, вирішили полишити негостинне подвір'я. Їм услід, уже на вулиці, пролунали постріли — одного було вбито, другого — поранено і затримано, його очікує суд — за результатами розслідування, котре провів громадянин сусідньої Молдови, який на той час працював у районній прокуратурі нашої держави (й отаке, виявляється, у нас можливе!), а потім, спішно звільнившись, відбув на постійне місце мешкання до себе на батьківщину.

... Люди з місць позбавлення волі, їхні родичі пишуть до редакції газети Верховної Ради України, сподіваючись на втручання, на допомогу. Однак газета, її працівники не можуть, не мають права підміняти слідчі чи судові органи, якимось чином тиснути на них. Навіть обнадоюючи вищезазначені листи, ми не беремо на віру тверджень їхніх авторів, не ставимо безпастережно на їхній бік. Бо ж, зрозуміло, потерпілі завжди прагнуть відстояти власні інтереси. А істину може і повинен встановлювати тільки суд — і ніхто інший.

Георгій ВОРОТНЮК.

У боксерів — нововведення

Відтепер на боксерських чемпіонатах світу кількість учасників боїв у кожній ваговій категорії обмежено до 16. Отже, на світовому чемпіонаті в Гавані 1999 року востаннє виступатимуть по 24 боксери. Причому за новими правилами учасники змагатимуться тільки на одному рингу. А після кожного раунду судді відкрито оцінюватимуть дії суперників.

Нещодавно таке рішення було ухвалено бізнес-комісією Міжнародної федерації боксу (АІБА) на засіданні в столиці Німеччини.

Учасники також обговорили питання ефективнішої реклами любительського боксу. Віднині розіграш Кубка світу обмежуватиметься десятьма командами. По дві виставлятимуть Європа, Америка, Африка та Азія. Окрім цього, у турнірі змагатимуться господарі Кубка світу, а також представники регіону Австралії та Океанії.

Учасники засідання обговорили спільно з представниками рекламних агентств і телебачення запровадження реглемент боїв — п'ять раундів по дві хвилини.

Інформація про другий випуск акцій
відкритого акціонерного товариства «Верстатотехмаш»

Характеристика емітента

ВАТ «Верстатотехмаш» створено в процесі приватизації державного підприємства завод «Сумремверстат», зареєстровано рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради народних депутатів № 100 від 11 березня 1994 р., перереєстровано 19 березня 1996 р., реєстраційний номер 00223208.

Місцезнаходження: 244005, Україна, Суми, вул. Воровського, 4.

Мета та предмет діяльності: досягнення виробничого та соціального розвитку акціонерного товариства, одержання прибутку шляхом здійснення виробничої (виготовлення, капітальний ремонт та налагодження верстатного обладнання) та іншої діяльності.

Просроченої заборгованості кредиторам і за платежами до бюджету на момент прийняття рішення про випуск другої емісії акцій ВАТ «Верстатотехмаш» немає.

Статутний фонд на дату прийняття рішення про другий випуск акцій — 24223,5 грн. сплачений у повному обсязі.

Чисельність працюючих — 280 чол.

Професійні дані про керівників:

Шошура Ю. С. — голова правління, освіта вища, виробничий стаж 20 років.

Лісовенко А. М. — перший заступник, освіта вища, виробничий стаж 30 років.

Ярошенко Ф. А. — заступник, освіта вища, виробничий стаж 32 роки.

Скоромний Л. М. — заступник, освіта вища, виробничий стаж 31 рік.

Бусленко Н. О. — головний бухгалтер, освіта вища, виробничий стаж 30 років.

Дані про другу емісію акцій

Згідно з рішенням правління ВАТ «Верстатотехмаш» від 12 грудня 1996 року та на підставі статуту товариства збільшується статутний фонд до 32298 гривень шляхом додаткового випуску акцій на суму 8074,5 грн., що дорівнює одній третині статутного фонду на дату прийняття рішення про другий випуск акцій.

Фінансові ресурси, одержані в результаті другої емісії акцій буде направлено на розвиток виробництва з випуску верстатного обладнання та підвищення розміру обігових коштів.

Обсяг емісії — 8074,5 грн., при цьому здійснюється випуск 7698 простих іменних акцій номінальною вартістю 1,05 гривні кожна, серії Б за номерами від № 0001 по № 7690, у безпаперовій формі (у вигляді записів в реєстрі акціонерів ВАТ «Верстатотехмаш»).

Акції дають право брати участь в управлінні товариством, отримувати відповідну частку прибутків у вигляді дивідендів та частку майна під час його розподілу у разі ліквідації товариства.

Всі акції ВАТ «Верстатотехмаш» є простими іменними, дають право голосу за принципом: одна акція — один голос.

Передплата на акції проводиться в період з 15 лютого 1997 року до 15 березня 1997 року шляхом відкритої передплати за адресою: Україна, 244005, Суми, вул. Воровського, 4.

Послугами торговців цінними паперами товариство не користується.

У разі, коли фактична передплата перевищує оголошену, реалізація акцій здійснюється фізичними і юридичними особами за чергою поданих заяв.

У разі недосягнення рівня передплати правління затверджує передплату за фактом.

Розмір сплачуваних дивідендів визначається загальними зборами акціонерів. Сплата дивідендів здійснюється один раз на рік шляхом перерахування коштів на вказаний акціонером рахунок або через касу товариства.

Першу емісію акцій ВАТ «Верстатотехмаш» здійснило у 1994 році обсягом 24223,5 гривні простими іменними акціями кількістю 23070 шт., номінальною вартістю 1,05 гривні кожна, яку було зареєстровано обласним фінансовим управлінням 20 травня 1994 р., реєстраційний № 13/1/94.

Усі емітовані товариством акції є простими іменними і мають номінал 1,05 гривні.

Фактори ризику:

погіршення економічної ситуації в Україні;

недосконалість податкової політики уряду і законодавчої бази України.

Покупець сам несе відповідальність за прийняття рішення щодо інвестування власних коштів.

Фінансові та техніко-економічні показники діяльності ВАТ «Верстатотехмаш»

	Станом на 1.01.1996 гривні	Станом на 1.10.1996, гривні
Статутний фонд	24223,5	24223,5
Балансовий прибуток	139130	122000
Кредиторська заборгованість	263660	344000
Дебіторська заборгованість	90450	131000
Випуск продукції	762000	921000
Обсяг реалізації	583000	673000

До уваги акціонерів!

Скликаються перші загальні збори ВАТ «Суминафтопродукт»

Порядок денний:

1. Про підсумки фінансово-господарської діяльності.
2. Вибори органів управління ВАТ.
3. Зміни та доповнення до Статуту.
4. Про внутрішні нормативні документи.
5. Різне.

Збори відбудуться 19 березня 1997 року об 11 годині у приміщенні будинку культури імені Фрунзе за адресою: Суми, вул. Горького, 5.

Початок реєстрації акціонерів о 10 годині.

При собі мати паспорт.

Телефон для довідок 22-36-77.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

товариства «Тауер-ЛТД» (Кіровоград, вул. Дзержинського, 19/148; р/р 1467880 в «Укрсоцбанку», код 20632914), справа № 1014/3;

приватного підприємства «Троянда» (Кіровоград, вул. Волкова, 16, корп. 4, кв. 253; р/р 003468329 в АПБ «Україна», код 13767602), справа № 1081/3;

приватної виробничо-комерційної фірми «Ордонікс» (Кіровоград, вул. Тельмана, 10; р/р 468636 у Промінвестбанку, код 13746706), справа № 1096/3;

приватного підприємства «Зоріння» (Кіровоград, вул. Червонозорівська, 23; р/р 001468761 у Промінвестбанку, код 20659652), справа № 1049/3;

малого приватного підприємства «Варіант» (Кіровоград, вул. Чапаєва, 74; р/р 1468973 в Укрсоцбанку, код 13741376), справа № 1050/3;

малого приватного підприємства «Плюс» (Кіровоград, вул. Волкова, 2; р/р 4468629 у Промінвестбанку, код 13743141), справа № 1051/3.

Майнові вимоги кредиторів подавати до арбітражного суду (вул. Луначарського, 29) у місячний термін з дня опублікування оголошення.

До відома громадськості!

Товариство з обмеженою відповідальністю «Астра-Інтернейшнл» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території Дніпропетровської області.

Поштова адреса: 320005, Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 61.

Телефон (0562) 47-23-84, факс (0562) 47-23-84.

Общество с дополнительной ответственностью «Экотраст» (г. Киев, Печерский спуск, 8, свидетельство № 21644948, выданное Печерским райисполкомом г. Киева 03.10.94 года, р/с 6467020 в АКБ «Правекс-банк») сообщает о своей ликвидации.

Претензии кредиторов принимаются ликвидационной комиссией в течение двух месяцев по адресу: г. Киев, ул. Соломенская, 20-б.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Львівський хімічний завод»

У зв'язку з проведеною індексацією балансової вартості основних фондів на 01.01.95 р. і на 01.04.96 р. збільшено статутний фонд шляхом підвищення номінальної вартості раніше випущених акцій.

Загальна сума випуску нових акцій — 3.887.905 гривень, кількість — 15869 штук, номінальна вартість — 245 гривень.

Прості іменні акції буде замінено на таку саму категорію акцій зі збільшеною номінальною вартістю за адресою: Львів, вул. Рахівська, 16. Початок обміну — 10 лютого, термін обміну не обмежується.

Арбітражний суд Києва порушив справу № 12/3-б від 11.01.97 р. про визнання банкрутом АТЗТ «ВІВАТ» (вул. Тимошенка, 16, кв. 421; р/р 20467369 в АБ «Ажіо», МФО 300175, ЗКПО 22889126.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

А у нас

Премії імені Пилипа Орлика

Журі — прогресивні вітчизняні бізнесмени та політики з України, США і Канади. Голова журі — він же голова ДемПУ та народний депутат України Володимир Яворівський. Лауреатами за 1996 рік визнано: Філіппе Гонсалеса (Іспанія) — за видатний внесок у миротворчу діяльність та захист демократичних цінностей у світі; Валерію Новодворську (Росія) — за послідовну правозахисну діяльність та боротьбу з шовінізмом; Михайла Сироту — за роль у конституційному процесі; Станіслава Шушкевича (Білорусь) — за активну діяльність у створенні незалежних держав на теренах колишнього СРСР та вірність ідеям демократії; Віктора Ющенка — за роль у створенні української кредитно-фінансової системи та грошову реформу.

Присуджено дві заохочувальні премії (обидві—журналістам): Анатолію Полонському — за громадянську мужність у висвітленні суспільних процесів у Криму та Віталію Портникову (Москва) — за публіцистичні виступи в пресі, на радіо та телебаченні, у яких об'єктивно висвітлюються проблеми утвердження України як самостійної держави.

Десять століть української ікони

Десять віків вітчизняної іконографії, її здобутки, творчі портрети видатних художників аналізує і демонструє читачеві монографія і водночас альбом «Історія української ікони X—XX століття». Окремий розділ присвячений іконам, створеним українською діаспорою: XX сторіччя було ласкавіше до тих, хто творив поза межами України. Новітнє іконописне мистецтво активно розвивалося саме там. Автор видання, яке побачило світ у видавництві «Либідь», — відомий мистецтвознавець Дмитро Степовик. На презентації книги виступили Патріарх Київський і всієї України-Руси Філарет, голова Конгресу української інтелігенції Іван Драч, міністр інформації Зиновій Кулик, відомі діячі літератури та мистецтва.

Імена

Повернення Григорія Китастого

БАНДУРА — дивовижний інструмент, на якому хто тільки не грав: історія, політика, ностальгія, етнографія, забуття, відродження. Мабуть, доля кожного великого бандуриста тією чи іншою мірою позначено законами епічного жанру. Не стало винятком і життя Григорія Китастого — видатного кобзаря, композитора та диригента. В Українському домі відбувся урочистий вечір на честь його 90-річчя. Директор Американського дому в Україні Віктор Китастий з цієї нагоди зауважив: «Мабуть, батько засміявся б, якби дізнався, що його портрет висітиме в цих стінах». Як відомо, ще донедавна в стінах музею Леніна висіли портрети людей зовсім іншого гатунку.

Народився Григорій Трохимович у Кобеляках. По закінченні Київського музично-драматичного інституту імені Лисенка, де він відвідував лекції Грінченка, Лятошинського, Ревуцького, Китастий іде концертмейстером до Державної капели бандуристів України. З 1941 року очолює колектив. Війна вносить у його життя багато змін. Музиканта мобілізовують до лав Радянської Армії. Він потрапляє до концтабору, втікає до Києва, де зустрічається з іншими уцілілими членами капели. Капела концертує спочатку на окупованих землях III Рейху, тоді — на німецькій території. До Німеччини бандуристів вивезли ніби для концертів у таборах «ОСТ», але закінчилося це тим, що їх теж посадили за колючий дріт.

Затим доля закидає їх до США. Капела подорожує Північною і Південною Америкою, Європою, Австралією. Китастий проводить велічезну роботу — пише власні пісні, обробляє та оркеструє народні. Серед його творів — «Гомін степів», «Вставай, народе!», «Дума про Конотоп», «Дума про Петлюру» та інші. 1950 року Українська капела бандуристів імені Тараса Шевченка виступає у сенаті США. Через дев'ять років Китастий проводить перший кобзарський збір у Америці. Протягом наступних 25 років він керує багатьма молодечими кобзарськими ансамблями та кобзарськими таборами у США та Канаді. 1983 року у Вашингтоні відбувся концерт капели, присвячений 50-річчю пам'яті жертв голодомору в Україні. Того ж року Китастий диригує збірним ансамблем — 148 бандуристів — Америки й Канади на IV Світовому конгресі вільних українців у Торонто.

Помер Григорій Китастий 6 квітня на 78-му році життя в Сан-Дієго (США).

Людмила ІВАНЕНКО.

З телетайпа

Що може жінка

Чоловік, як відомо, може все що завгодно, тільки мамою не може стати. А жінка може все. Це довів шостий Міжнародний фестиваль «Що може жінка?», зорганізований Федерацією ділових жінок «Либідь». Його мета — адаптувати жінок у нових економічних умовах, щоб ті нарешті змогли догнати й перегнати сильну половину людства, як це було за світлої пам'яті часів матріархату. Тож фестивалили заклопотані й обтяжені дітлашнею жінки серйозно: на семінарі про малі та середні підприємства, благодійних акціях, тренінг-курсах, «круглих столах» і ділових переговорах. А для найчарівніших та найенергійніших — конкурс «Ділова жінка-97».

Коксохіміки, гоу хоум!

До вил іще не дійшло, але прокуратура вже втрутилася. З нею тепер доведеться мати справу керівництву Ясинівського коксохімічного заводу Макіївки. Позов пред'явило Донецьке обласне управління з питань земельних ресурсів. Підприємство самовільно зайняло в сусіднього КСП «Василівський» три гектари пасовищ. І не троянди там вирощує, а використовує для відвалів коксохімічного виробництва. Найцікавіше, що за землю коксохіміки не платять. Кожний гектар коштує чотири мільйони гривень, а втрати сільгоспвиробництва з цього гектара — 60 мільйонів гривень. Земля числиться за КСП.

Поперед батька до «Інтернету»

Хоч у Чикаго, а хоч у Парижі зможуть тепер читати миколаївську дитячу газету «Мальок»: перше число її електронного варіанта запущено в комп'ютерну мережу «Інтернет». Ті, хто гадає , що миколаївський «Мальок» не матиме ні в чиказців, ні в парижан попиту, помиляються: навіть у Африці цікаво буде дізнатися про кораблі й корабелів чи розкопане античне місто Ольвію...

Брат Люкас малює Україну й рятує її громадян

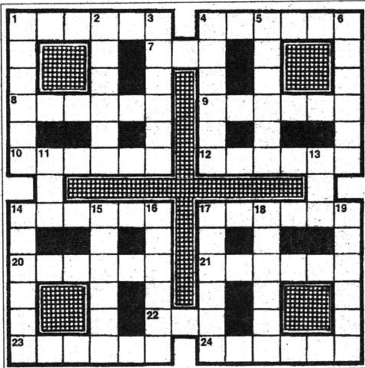
У Кельні відбулося урочисте відкриття виставки картин брата Люкаса Рюгенберга, монаха Ордену бенедиктинців. А малює він Україну й українців. Брат Люкас — не тільки професійний художник, який присвятив своє життя служінню Богові, а й чудовий організатор. П'ять років тому з його ініціативи та активної участі монахів Ордену бенедиктинців відомої церкви Марія Лаах було створено організацію «Келлерладен». До неї вступили судді, священики, громадські діячі. Її мета — допомога найнезахищенішим громадянам України. «Келлерладен» опікується будинками інвалідів та престарілих у Закарпатті.

Я пам'ятник зібрав собі

У пресі проскочило повідомлення, що в Києві розпочали ваяти пам'ятник Паніковському. А коли ще не розпочали, то неодмінно розпочнуть. Громадськість захвилювалася. Бо ж відомо, що фонд сприяння цій благородній справі було створено років десять тому. І коштів на рахунку великого крадія (збирача) гусей нині має бути стільки, що їх доцільно переполовинити. П'ятдесят один відсоток піде на київський пам'ятник Паніковському та його голодним онукам (**див. проект**), а сорок дев'ять —на його московську філію: «Ю. Лужков. Видатний збирач чужих «городов русской славы».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Бог світла і добра у наших пращурів. 4. Селище у передгір'ї Карпат, знамените газовим родовищем. 7. Богиня — охоронниця фараона в єгипетській міфології. 8. Одна з найбільших малих планет. 9. Іспанський парний танець. 10. Колишня назва столиці Литви. 12. Бджолина трава. 14. Річка на Львівщині, притока Бугу. 17. Застільний верховода в Грузії. 20. Керівник церковного хору. 21. Некультурна людина, руйнівник. 22. Спортсмен, який запалював вогонь Олімпіади в Атланті. 23. Одне з давніх державних утворень на нашій землі. 24. Бог плодючості у давніх прибалтійських слов'ян.

По вертикалі: 1. Автор книги «Дух нашої минувшини» —про завдання еліти народу. 2. Міжнародна міра об'єму нафти. 3. Видатний український письменник, лауреат Державної премії імені Т. Шевченка. 4. Литаврист. 5. Взірець, зразок. 6. Посудина з двома ручками, зі звуженим дном, що вироблялась в Київській Русі. 11. Русалка в корейській міфології. 13. Першобог наших пращурів, який відав долями богів і людей. 14. Один із трьох знаменитих мушкетерів. 15. Один із трьох псів в «Intermezzo» М. Коцюбинського. 16. Українська естрадна співачка. 17. Назва Кримського півострова в епоху середньовіччя. 18. Держава в Європі, що складається з трьох міст, які зрослися. 19. Титан у грецькій міфології.

Відповіді до кросворда, надрукованого 18 січня

По горизонталі: 5. Лавра. 7. Ринда. 8. Румак. 9. Драга. 10. Станси. 11. Байрам. 13. Равенна. 15. Пачка. 17. Броун. 19. Деяніра. 20. Отава. 22. Косач. 24. Раскова. 27. Сакура. 28. Любарт. 29. Танго. 31. Гонта. 32. Парох. 33. Рамка.

По вертикалі: 1. Мавка. 2. Владика. 3. Барабан. 4. Вишатич. 6. Габрово. 12. «Герніка». 13. Радар. 14. Абака. 16. Ант. 18. Ума. 21. Анекдот. 23. Страбон. 25. Аватара. 26. Волопас. 30. Номис.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 278617.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311016.